

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Sulv. Regele Ferdinand 22.
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat.)

Sürgönyeim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre 360 Lei.

Fél évre 180 Lei.

Negyed évre 90 Lei.

Havonta 30 Lei.

Hirdetések díjszabás szerint
vétetnek fel.

Megjelenik naponta reggel.

Hazátlanok.

Messzi Oroszországban Szibéria ólombányáiban Tomszky Irkutsk és Jekaterinburg füstös gyáralban nyomoruságos életkörülmények között erdélyi és aradmegyei hadifoglyok ezrei robotolnak még ma is, távol otthonuktól, családjuktól, békés polgári foglalkozásuktól. Esztendőök röppentek el esztendőök után, hosszú évek keserves megpróbáltatással görnyesztették vállukat, tizedelték soraikat és a hazatérés reménye ma talán még távolabb esik tőlük, mint esztendőökkel ez előtt, amikor boldog szerencsések tízezerszámba térhettek haza otthonukba. Messzi Oroszországban hazafájó szívvel, haszontalan álmodkat álmódva sóvárog haza otthonába a sok ezer erdélyi hadifogoly és nem akad hatalom, amely kiszabadítaná őket kétségbeesztő helyzetükből. Minden közbenjárás hiába valónak látszik, minden panasz és könyörgés zárt ajtókra talál. Az erdélyi hadifoglyok ezrei előtt nem akarnak feltárulni a hazájukba való visszatérés kapui, az erdélyi hadifoglyokat hozzátartozóikon kívül senki sem várja, segíti haza régi otthonukba, hogy ott kipihenjék a megpróbáltatásokat és ismét hasznos, dolgozó tagjai váljanak annak a társadalomnak, amelynek sorából hazátlanoknak, otthontalannak sodródtak messzi Oroszországba.

Nem akarjuk részletesen feltárni azokat az okokat, amelyek a hadifoglyok hazatérését gátolják, csupán egynémely lappangó előtér ellen akarjuk megvédelmezni őket. Oroszország ma a bolsevizmus szörnyű igája alatt vajudik, a bolsevizmus tartja rabságban a messzi Ural és Szibéria lakosságát és a bolsevizmus gyanuja övez körül ma mindenkit, aki a szovjet uralma alatt levő területeken lakik. Így hárul a szörnyű vád azokra a szerencsétlenekre is, akiket a világháború sodort akaratukon kívül a bolsevizmus országába, de akik minden erőfeszítésüket azon vannak, hogy kiszabaduljanak az átokverte, miazmákkal fertőzött, éhínségtől nyomorgatott Szovjetországból. Ma mindenki gyanús, aki a szovjet birodalomból érkezik, idegenkedő ellenszenv fogadja az oroszországi jöve-

vényt, mintha pestissel, nyavalyákkal volna fertőzve.

Ez az ellenszenv és visszatérés mindenkiel szemben jogosult lehet, csak azokkal szemben nem, akik tehetetlen rabszolgák, akaratlan, ártatlan foglyak ennek az átokországnak. Nem lehet jogosult az a vád az erdélyi hadifoglyokkal szemben, akik kínzó, emésztő honvágyat éreznek a haza iránt és a jobb, emberibb élet reménységével lelkükben sóvárognak otthonukba. Hisz ha ez a vád alapos lenne, nem kíváncskoznának vissza a polgári társadalomba, nem szomjaznák vissza régi életük kényelmét, a polgári rend biztonságát. Akkor vak, engedelmességek székeltőlővá szegődének a szovjet kényuralmának akkor megtalálnák ott is a jólét és kényelem megszerzésének módjait. De mert hazát akarnak mert nem óhajtanak idegen eszmék hatalmaskodása alatt szenvedni, azért vágyakoznak vissza elemi erővel, törhetetlen honvágyval, kínlódó, epedő reménykedéssel.

Emberszeretet, józan belátás kell csak hozzá, hogy az Oroszországban szétszóródott, embernek nem való sorsban tengődő szomorú rabok előtt megnyiljék a szabadulás útja. Emberszeretet és jó-

zan belátás nem tűrheti tovább, hogy az állam polgárai: román, magyar és német hadifoglyok messzi idegenben, hazátlanul járják kálváriájukat, amikor idehaza minden lehetőség megvan rá, hogy családjuk körében, a pihenés megtisztulásában, a béke nyugalmában megváltott emberekként végezhetik produktív munkájukat. Remél-

jük, hogy az emberszeretet és józan belátás lehetővé fogja tenni az erdélyi és aradmegyei hadifoglyok hazatérését, hogy a hazátlanoknak hazát adjon, a fáradtaknak pihenőt nyújtson és a lakosság közmegegyezésére elvegye a napirendről ezt a még mindig égető és fájdalmas problémát.

Eszrevételek az új lakástörvényhez

Irta: Dr. Székely Aladár ügyvéd.

(V. közlemény.) A törvény 17. §-ához. Az új lakástörvény eltörli az 1922. évi lakástörvénynek azon rendelkezését, hogy a „butorozott szobák albérlettel nem esnek a jelen törvény rendelkezése alá.” Ezt így magában megérteni nem lehet. De ha elolvassuk az 1922. évi lakástörvény ezt megelőző szakaszát, abban a következő rendelkezést találjuk: „Minden bérlő, aki a jelen törvény kedvezményeiben részesül és lakrészeket ad ki albérletbe, elveszti eme kedvezményeket.”

Ezt a kedvezmény-megvonást most az új lakástörvény a butorozott szobák albérletbe adására is kiterjesztette. Vagyis az a bérlő, aki az új törvény hatálybalépése,

azaz 1923. május 6-ika után butorozott szobát fog albérletbe kiadni, felmondás útján kilakoltatható az egész lakásból. Az ilyen bérlőt olybá veszi a törvény, mint aki elvesztette a jogát ahhoz, hogy lakbérleti szerződése továbbra is meg hosszabbíttassék és a városi szabályrendeletben írt felmondás alapján kilakoltatható. Ugyan ez áll azokra is, akik butorozatlanul adnak ki lakrészeket albérletbe. Valószínű, hogy ezen szigorú törvényes rendelkezésekre való tekintettel 1923. május hatodika után újabb albérletbe adások aligha fognak történni.

A törvény 18. §-ához. Az 1922. évi lakástörvény 3. cikkének első bekezdése a lakással való üzérke-

Hogyan gyilkolták meg

az orosz nagyhercegeket?

(Alexandrovics Pál nagyherceg özvegyének drámai memoárjai.)

Az Aradi Közlöny berlini tudósítójától. Az oroszországi bolsevik rémuralomról már sok könyv jelent meg, most azonban ez a szomorú irodalom újabb rendkívül érdekes kötettel gyarapodott. Most jelent meg ugyanis Párisban Paley hercegnőnek, a kivégzett Alexandrovics Pál nagyherceg morganatikus feleségének „Souvenirs de Russie” című könyve. A hercegnő férjével együtt csak három évvel a háború kitörése előtt tért vissza Oroszországba, mert a cár csak akkor bocsátotta meg nekik házasságukat. Hazatérésük után Pál nagyherceg pompás palotát építtetett és azt olyan műteremmel rendezte be, hogy a cár valóságos muzeumnak nevezte azt. A hercegnő részletesen elmondja könyvében az orosz forradalom kitörésének előzményeit, a cár detronizálásának történetét, a Kerenszki-uralmat, könyvének az a része azonban nem igen tartalmaz oly részleteket, amelyeket

a nagyközönség már nem ismerne. Amikor a bolsevik uralom kitört, az összes nagyhercegeket, köztük férjét, Pál nagyherceget is letartóztatták. Ettől a pillanattól kezdődnek a hercegnő kinszen védelmei. Hosszu lelki küzdelem után elhatározza, hogy elmegy a hatalmas Uritskijhoz, aki akkor Pétervárott elevenek és holtak fölött ítélkezett, abból a célból, hogy férjét kiszabadítsa. Uritskij reggelizés közben fogadta és mielőtt ő előadta kérését, jóízűen rácsálla az izletes falatokat, közben nagyokat ivott a finom borból és egy szót sem szólt. A mikor azután bevégezte a reggelijét, így szól hozzá:

— Mit akar tulajdonképpen? Hogy a férjét szabadon bocsátsam? A Romanovoknak most meg kell lakolniuk a háromszázéves zsarnokságért. Az ön férjét három-négy hónapig fogságban tartom, aztán az Ural-hegységbe küldöm.

Ezután a fogadtatás után a hercegnő szótlannul távozik és felkeresi Maxim Gorkijt, hogy az ő közbenjárását kérje. Gorkij pompásan berendezett lakásában ágyban fekvő fogadja a hercegnőt és

szuverénhez illő leereszkedéssel igéri meg neki pártfogását, ami azonban szintén nem vezetett eredményre. Kétségbeesve tér haza, de akkor már ott várja Lunacsarszki népbiztos feleségének a levele, aki az özvegy anyacárné palotájába fészkelte be magát és a hercegnőt magához kérte. Reménykedve siet oda abban a hiszemben, hogy jó hírt hall férjének ügyéről, de annál keservesebb a csalódása, mert Lunacsarszkiné a következő szavakkal fogadja:

— A bolsevizmus hódító módon terjed az egész világon, önnek asszonyom tehát nem marad más hátra, mint alávetnie magát ennek az uralomnak, vagy meghalni. Ha az előbbi cselekedni akkor kinevezük a Szépművészeti Bizottság tagjává.

Abban a reményben, hogy ezen a réven megmentheti férjét, elfogadja az ajánlatot, de csak azt tudta elérni, hogy megengedték neki a férjével való találkozást a Péter-Pál erődben. Am alig váltott vele néhány szót, amikor egyszerre csak betoppan egy Schinkler nevű biztos és kitessékelte a hercegnőt az ajtón. Közben palo-

dés bármely formáját, — történt ugyan akár a háztulajdonos, akár a lakó részéről — továbbá a törvényben megengedett bérnél magasabb bér adását vagy elfogadását s végül azt a tulajdonost, aki az 1922. évi lakástörvény 2. cikkének a), b)), c) pontjai alapján lakoltatta ugyan ki lakóját, de ennek dacára sem foglalta el a lakást a maga és családja részére, a bérösszeg tiszteresével büntette. Az új törvény eltörölte az itt felsorolt eseteket, a legutolsót kivéve, mikor t. i. a tulajdonos az 1922. évi lakástörvény 2. cikkének a), b), és c) pontjai alapján lakoltatta ki lakóját s az ekként kiűnitett lakásba nem akar beköltözni.

Az utolsó nap.

(Még sokan nem adták be adóvallomásukat.)

Az aradi pénzügyigazgatóság folyosóin ma ember-ember hátán tolongott, hogy adóvallomási iverket benyújthassák. Délben és este is sokan távoztak anélkül, hogy vallomásukat beadhatták volna, bár a pénzügyigazgatóság tisztviselői megfeszített erővel dolgoztak egészen este nyolc óráig. A pénzügyigazgatóság, hogy mindenkinek módjában legyen még a terminus lejárta előtt beadni vallomásait, holnap vasárnap is tart hivatalos órákat, még pedig reggel nyolc órától déli tizenkettőig és délután fél háromtól este nyolc óráig.

A vallomási iverk benyújtásának határideje ugyanis holnap — vasárnap, — este nyolc órakor lejár. Különösen a második adókeleletben vannak még nagyon so-

táját muzeumnak nyilvánították és öneki csak hetenként kétszer engedték meg a belépést, akkor is csupán abból a célból, hogy a látogatókat kalauzolja. Néhány nap mulva azonban olyan eset történt, amely a legrettenetesebb jövőt tárta fel előtte. Wladimir nevű tizenkilenc esztendősi fiát, aki a lövészárkokban mellbeteg lett, elhurcolták, egyik testvérét pedig, aki úgy tartotta fenn magát, hogy a színházban mint szavalóművész működött, mikor a színházból kijött, lelőtték. Ezek után elhatározta, hogy két leányát külföldre szökteti. Ez sikerült is neki és a két leány szerencsésen eljutott Finnországba. — 1918. karácsony ünnepén ismét sikerült neki beszélgetést kieszközölnie a férjével, de öt perc mulva eltávolították. Hiába könyörgött, hogy a férje beteg és ő ápolni szeretné, Wasziliev biztos így felel neki:

— Ha beteg a férje, akkor agyon kell löni!

Néhány nap mulva ismét be akar jutni férjéhez, de a Péter-Pál erődben azt felelik, hogy a férje már nincs ott. Erre kétségbeesetten telefonál egyik fogházból a másikba, de mindenütt azt felelik neki, hogy nincs ott a férje. Ismét Gorkijhoz fordult, aki azonban megnyugtatta, hogy a férjének nem lesz bántódása, mert a szovjetkormány ártatlan embert nem büntet meg. Megnyugodva

kan, akik nem nyújtották be adóvallomásukat. Még nem lehet áttekinteni, hogy mennyien vannak hátralékban adóvallomásaikkal, de

A nagyipar világtrösztje van készülöben.

(A Ruhrvidék megszállásának gazdasági következményei. — Stinnes nagyjelentőségű tárgyalásai az amerikai acéltröszt vezetőivel.)

Berlinből jelentik: Berlin politikai és gazdasági körei élénk izgalommal tekintenek ama nagyjelentőségű tárgyalások elé, melyeket Stinnes Hugó, a német nagyipar legkiválóbb reprezentása, Rómában a nemzetközi nagyipar amerikai képviselőivel és főleg Gary-vel, az acéltröszt elnökével, kezdett meg. A Gary által megkezdett tárgyalásokat az amerikai acéltröszt részéről Booth helyettes elnök fogja, folytatni, illetve befejezni. Booth és az amerikai nagyipar több tagjának Berlinbe érkezését e napokra várják. Addig a nagy nyilvánossággal csak annyit közöltek, hogy bizonyos előzetes és teljesen magántermészetű megbeszélések folytak Németország részéről egy amerikai érdekeltséggel. Teljesen megbízható és jól informált helyről sikerült a tárgyalások lényegét illetően a következőket megtudni:

— A Stinnes által vezetett tárgyalások célja a fennálló ellentétek áthidalása után a nemzetközi nagyipar szorosabb kapcsolatának megteremtése. A nagyiparnak e szövetségére német részről Franciaország kiméltelensége szolgáltat okot. Franciaország ugyanis minden erejével a német nagyipar megbénítására törekszik, hogy a

valószínű, hogy az erre kötelezeteknek még a kétharmadrésze nem tett eleget ennek a kötelezettségének.

megbénított német ipar helyét a világpiacra elfoglalhassa. Ezen a ponton Franciaország Amerika veletársává válik, ami viszont Amerika indító okait magyarázza meg.

— Az a kérdés természetesen még hosszú időre megváltozatlanul kell hogy maradjon, hogy ez a szövetség a szerződő felek melyikének hoz szerencsét, mert az amerikai nagyipar hatalmas, illetve a nagyipar részéről Németországnak nyújtható segítség minősége és nagysága még teljesen ismeretlen tényező, melynek erejét csak a jövő mutathatja meg. A tárgyalások eredménye egy grandiózus világtröszt lesz, amely Németország számára azzal a hátránnyal fog birni, hogy a német bányák termelése, valamint a vas- és acélipar amerikai tőkétől lesz függő, sőt az amerikai tüke ellenőrzése alá fog kerülni.

— Kérdés még a trösztön kívül álló államok állásfoglalása. — Anglia semmi esetre sem lép be a trösztbe, nehogy cselekedeteiben a legkisebb mértékben is befolyásolható legyen, ami a világhatalmak versengésében óriási előnyt fog neki biztosítani.

Németország passzív ellenállása ma már sokkal nagyobb jelentőségű, mint kezdetben volt, amikor a francia iparnak szükséges koksz német területről való megszerzését kellett megakadályozni. Ma az ellenállás sikerétől teszi függővé a külföld annaz ítéletét, hogy elég erősnek és egészségesnek tartja-e Németországot arra, hogy küzdelmében támogassa. Ha Franciaország áttöri a passzív ellenállás frontját, úgy Németország elvészett;

— A francia nyelv és Törökország. Párisból jelentik: Konstantinápolyi jelentés szerint a török kormány a francia nyelv tanítását számos iskolában megszüntette és a magasabb iskolákban, ahol a francia nyelvet tovább is tanítani fogják, az erre szolgáló óraszámot csökkentik.

„A kádi és a felszarvazott férj.”

(Pierre Mille és Jacques Gorla új vígjátéka. Bemutatták Párizsban.)

(Az Aradi Közlöny párizsi levelezőjéről.) A két vidám francia az új vígjátékban azt a problémát fejtegeti, hogy valóban oly nagy szerencsétlenség-e, ha egy asszony megcsalja az urát. A problémát török milióban próbálják a szerzők megoldani, innen a darab címe: „A kádi és a felszarvazott férj.” A kádinak volt egyszer egy felesége, akit Naéminek hívtak, aki őt természetesen megcsalta. Természetesen, — mondják a szerzők — „mert mindenkit megcsal a felesége”. Azt is mondják, hogy „a felszarvazott férj életkora tizenöt évvel kezdődik és sohasem ér véget.” És még egy axioma a darabról: — „Minden férfi megkíván minden nőt és aztán nyugton marad, Ezzel szemben minden nő megkíván minden férfit, de sohasem marad nyugton.” — Szóval a megcsalt kádinak válópörben kell ítéltetnie. Már elfelejtette hűtlen nejét, már csak kertjével törődik, a rózsáival és ítéleteiben mindig tárgyilagosa tud maradni. Megjelenik előtte Mehmed, a panaszos. Elmondja, hogy feleségét a minap egy kanapén találta, amely kanapé azonban nem volt más, mint egy szőnyeg, amely egy katonára volt borítva. Mehmed feleségét Naéminek hívják, ami nem üt szöveget a kádi fejében, mert nagyon sok Naémi van Törökországban. A kádi tehát így szól:

— Miért kell rögtön válni? És különben is a törvény őt szemtanút követel. Van neked őt szemtanud?

— Nincs, uram.

— Ha a feleségednek rossz a kedve, elégeti az ételeidet?

— Nem, uram.

— Hát akkor miért akarod a házaúból elüldözni? Hiszen az összes nők egyformák és vannak még sokkal rosszabbak, mint a tied.

A panaszos eltávozik és belép a bűnös asszony. Felemeli fátyolát és a kádi megismeri az ő Naémiját. Igen, megcsalta őt. Sokszor megcsalta, de mégis szereti az első férjét, ő a bázisa annak a pirámisnak, amelyet szeretőiből emelhet. Vajjon mondja-e ki a kádi a válást és visszavegye-e? Efelőtt töpreng az objektív bíró, amikor belép Mehmed és közli, hogy megfogadta a bíró tanácsát és nem válik a feleségétől. Már-már összezsapásra kerül a sor a két férfi között a hűtlen asszonyért, amikor hallani a művész hangját és az imával nyugalom tér a két férfi szívébe. A kádi már nem törődik Naémivel és Mehmednek vissza kell vennie a feleségét, hiszen ő a törvényes férj. A szellemes darab cinikus szentenciával igen nagy sikert aratott Párizsban.

Felmentett nagykereskedő.

(Érdekes vámtárgyalás az aradi törvényszéken.)

Az aradi törvényszék büntető tanácsa Kovács József táblabíró elnökletével ma érdekes vámcsempészési ügyet tárgyal. Kelemen Dávid timisoarai (temesvári) nagykereskedő az elmúlt év május havában Budapestre utazott. A curtici (kürtösi) vámvizsgáló a vizsgálatot végző vámvisztnek a vonatban bemondotta, hogy 300 lei készpénzt akar átvinni a határon, ezen felül azonban van nála nyolcezer lei, melyet le akar tenni a vámhivatalban, hogy visszatérése alkalmával legyen depója az áruk elvámolására. Az összegekről nyilatkozatot is készített, a vámtiszt azonban teljesen indokolatlanul az egész összeget elkobozta. Kelemen Dávidot leszállította a vonatról, a vámhivatalban alaposan megmotozta és mikor meggyőződött arról, hogy több pénz nincs a kereskedőnél, arra kényszerítette, hogy ismerje be, hogy a nyolcezer 300 leit a személyi motozáskor találták nála. Kelemen a nyilatkozatot nem akarta aláírni, mire a vámtiszt letartóztatással fenyegette. A nagykereskedő elhatározta ekkor, hogy aláírja a nyilatkozatot, hogy folytatni fogja útját, mert a törvényszék előtt ugyanis kiderül az igazság és azonkívül fontos kereskedelmi dolgok vártak Budapesten elintézésre. A fenti tényállást Paszternák timisoarai kereskedő, mint tanu is igazolta, aki a kereskedővel utazott a magyar fővárosba. Pausesti ügyész és Góró Arthur dr.-nak, továbbá dr. Kövér Lászlónak perbeszédei után a bíróság felmentette Klein Dávidot a vád és következményei alól.

A mulatós férj.

(Furcsa nőtartási pör az aradi törvényszéken.)

Érdekes ügyet tárgyal ma délután az aradi törvényszéken Mészáros Dániel táblabíró polgári tanácsa. Sejtény község egyik legjobb módú fiatal kereskedője 1920-ban egész fiatalon megnősült. Nőül vett egy szemlaki gazdag leányt és a lakodalmat nagy pompával három napon keresztül ülték meg. Két évig boldog házasságban éltek, később többször előfordultak kisebb veszekedések és mivel a fiatal asszony nagyon érzékeny természetű volt, általában panaszos leveleket küldött lakó szüleinek. Május másodikán este a férje egyik hozzátartozójához ment, aki legénybucuját tartotta és ott egész hajnalig mulatott. Az egyedül maradt asszonyka az egész éjszakát átsírta, amikor pedig pirkadni kezdett, gyorsan felöltözött és hozzáfogott ruháinak összecsomagolásához, azzal az elhatározással, hogy mielőtt még férje hazatér, kocsin hazautazik falujába. Eppen mikor a málhákat a szekérre rakták, érkezett haza a fiatal kereskedő, aki a kezében levő boros üveggel jókedvűen dirigálta az őt követő rezesbandát. A férj, miután tudomást szerzett felesége szándékáról, parancsot adott béreseinek, hogy a másik szekérbe is foganjanak be. A rezesbandát felültette a második szekérre, maga pedig a felesége mellett foglalt helyet és zeneszóval kísérte feleségét vissza szüleihez. Szemlakra. Miután a csomagokat lerakták,

a kereskedő zeneszóval visszatért falujába, ahol azóta boldogan élvezi a legényélet gyönyöreit. Az asszony pert indított férje ellen, amelyben nőtartás megítélését kérte. Ezt a pört

Kosztpénzre csábítják az erdélyieket.

— Sokat ígérő hirdetések. — Hogy fest a valóságban a kosztpénz-üzlet? —

A budapesti pénzügyek egy része — inkább csak a kisebbek és ismeretlenek. — hirdetésekkel árasztják el Magyarországot és az utódállamok sajtóját és e hirdetésekben kosztpénzek, magas százalékos kölcsönök közvetítését ajánlják fel.

„Kereskedők, iparosok, vállalkozók, s magyortökecs — mondja a hirdetés — Bankunk utján a legelőnyösebben gyümölcsöztesz Budapesten magyar koronaösszegekben eltekvő mobil készpénzüket. A kezelésre átvett tökéket heti kölcsönként a legszolidabb és legreálisabb alapon működő értékpapír kereskedőknek, a budapesti értéktőzsdén jegyzett és Pénztárunkhoz fedezetképen beszolgáltatott legjobban megalapozott bank- és iparvállalati részvények ellenében kölcsönítjük, a hitel biztosítására szolgáló részvény-mennyiségű napi árfolyamértékének csupán harminc százaléktól — harmincöt százalékgig eszközrendő megterhelése és a hitelt felvevő értéktőzsdéi cégek — kötelevényen alapuló — teljes vagyoni szavatossága mellett. Három-négyszeres zálogjogi biztosítékra kihelyezett s hétről-hétre esedékes ily töké után az elérhető jövedelem ezidőszerint évi 8 százalék kamat, havi 2 százalék tolyószámú jutalék és heti előzetes 3—3 és fél százalék bankjutalék, ami évente utólagosan körülbelül 400—425 százalék bankjutaléknak felel meg. Megbízásokat semmi más pénzügyességben, csakis magyar valutában fogadunk el és összekezelési költségeink fejében a tőkés terhére heti egynolcad százalékot számítunk fel.”

A hirdetés, amely még közli az átutalás és a kölcsön visszavonásának módjait, az első pillanatra tetszetősnek látszik és bizonyosan sokan lesznek, akik hajlandók is lennének felülni az ígért előnyökre. Pedig súlyos hátrányai vannak az ilyen üzletnek és hogy mi várhat arra, aki a hirdetés szövegét szentírásnak tartja és pénzt Budapestre küldi kosztkölcsonbe, azt a következőkben világítjuk meg:

Előbb bemutatunk egy megtörtént példát. Egyik aradmegyei vagyonos birtokos mintegy öt héttel ezelőtt felutalt Budapestre egy millió leit. Kapott érte akkor 15 millió magyar koronát. Ezt az összeget igen előnyösen sikerült kosztpénzben elhelyeznie: napi százezer ma-

tárgyalta ma az aradi törvényszék, amely elutasította a nőtartási keresetet, azzal az indoklással, hogy nem a férfi, hanem a hirtelen és túlzékony asszony hagyta el hűtlenül az urát.

gyar korona kamatot élvezett érte, ami 4 és fél százalékos hetipénznek felel meg. Tegyük fel, hogy a pénz után öt héten keresztül minden napra megkapta a százezer magyar koronát, kapott tehát a 35 napért összesen három és félmillió magyar koronát. Na már most ha egyáltalában nem utalta volna fel a pénzt és nem kereste volna a kosztpénz kétes jövedelmét, akkor átutalás esetén ma 26 millió magyar koronát kapna egy millió leit ért,

a vesztesége tehát hét és félmillió magyar korona.

A magyar korona romlása valószínűleg még nem állt meg, úgy hogy annak, aki lelet átváltoztatja magyar koronára és azt kosztpénzül adja, csak látszólagos lesz az a haszna, amit kamatban kap, mert az a kamat sohasem lesz olyan nagy, mint amilyen veszteség érheti a tőketulajdonost a korona romlásával.

De más veszélyei is vannak annak, hogy erdélyi ember magyar korona-kosztba adja a lelet. Ameddig a tőzsdén emelkednek a papírok és az, aki a kosztpénzt igénybe veszi, nyer, addig fizeti jóakarattal a drága kamatokat is. Ha azonban meg talál fordulni a tőzsdé menete és a papírok esnek, — és erre adódott példa legutóbb is — akkor a kosztpénznek igénybevevői részint nem tudják, részint nem akarják majd a kosztpénzt megfizetni és perre tereik az ügyet.

Per esetén nincs az a bíróság, amely évi 8 százaléknál nagyobb kamatot ítélne meg. Arra hiába gondolnak, hogy ott van a fedezetül adott értékpapír. Per esetén az értékpapírokat évi 8 százalék kamattal megfizetése ellenében a tulajdonosoknak itéli vissza a bíróság. A betét értékesítése pedig sikkasztás, bűnügy, tehát lehetetlen az ily módon való kártalanítás.

A kosztpénz-üzlet különösen nem való annak, aki nincs Budapesten, hanem itt lakik Erdélyben, vagy az utódállamok bármelyikében. Nem láthatja el saját maga az ügyeit, ügynökökkel kell dolgoznia, akikkel hosszadalmas és körülményes az érintkezése, nem látja idejekorán a tőzsdé irányzatát, nem bonyolíthatja le abban a pillanatban, amikor azt legelőnyösebbnek látja és fennmarad az a veszély is, ami az ügynökök kapzsisága kapcsán érheti az erdélyi tőkést. Hogy mennyi bonyodalmat okoz a kosztpénz kérdése, arra a legutóbbi nagy bourse, és a bukások bő példát statuáltak.

A lakáskormánybiztos Aradon.

(Az ősszel újabb hatáskört kapnak a lakáshivatalok.)

Mihaileanu lakásügyi kormánybiztos, aki hónapokkal ezelőtt már járt Aradon, ma ismét Aradra érkezett. Az Aradi Közlöny munkatársának alkalmat nyílt a törvényszéken Mihaileanu lakásügyi Kormánybiztosal beszélgetést folytatni, aki az erdélyi körútján tanasztalt lakásügyi viszonyokról a lakáshivatalok működéséről és az új lakástörvényről a következőket mondotta:

Erdélyi körútamon minden városban megfordultam, ahol lakáshivatalok működnek és megállapítottam, hogy a lakásvizonyok mindenütt súlyos és nehéz problémát alkotnak. Egyes városokban a lakók és háztulajdonosok szövetsége akciót indítottak a lakáshivatalok felfüggesztéséért, memorandumot intéztek erre vonatkozólag a kormányhoz, amely azonban visszautasította az ily iránt nyújtott kérelmeket.

A lakáshivatalok működése feltétlenül eredményes, ha azt törekvő, becsületes és munkaszerető emberek vezetik. Az új lakástörvény bár szűkebb hatáskörrel szorítja a lakáshivatalok jogát, szabadabb kezét nyújt a háztulajdonosoknak. Az ez év őszén életbelépő lakástörvény újabb nagy hatáskörrel ruházta fel a lakáshivatalokat, amelyek így eredményesebb munkát fognak kifejteni. Innen visszatérek Bucarestbe, ahol jelentést fogok tenni az illetékes miniszteriumnak a körútam alkalmával szerzett tapasztalataimról.

A merénylő rendőr

(Farcas György bűnügyében májusban lesz a főtárgyalás.)

A közönség élénk emlékeztében van még az az érdekes bűnügy, amelyben az aradi törvényszék büntető tanácsa május tizedikén tartja meg a főtárgyalást. Farcas György volt rendőr szeptember hónap egyik nevezetős esetében igazolásra szólított fel egy prágai diákleányt, akít azzal, hogy bekísér a rendőrségre egy szállodába csalt és ott erőszakkal megbecstelenítette. Az aradi királyi ügyészség vádat emelt Farcas György ellen. A vádat valószínűleg Meculescu Sándor királyi főügyész képviseli, a büntetőtanács elnöke pedig Kovács József ítélőtáblai bíró, főtárgyalási elnök lesz. Mivel Farcas nem gondoskodott ügyvédi védelemről és az elkövetett bűntény oly súlyos, hogy a vádlottnak védőre van szüksége, a bíróság átiratban kérte az ügyvédi kamarát, hogy hivatalból nevezzen ki védőt Farcas védelmére. Az elkövetett bűntényért Farcas György 10 évi fegyházbüntetést kaphat, melyet az enyhítő és a súlyosító körülmények figyelmébe vételével fog a büntetőbíró megszabni.

Lel, szokol, dinár — az „Otthon”-ban.

(Riport a budapesti újságírók klubjából. — Az „Aradi Olvasókör.” — A megkopasztott vagonlakó. — A pesti bakkara őshazája.)

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) A bakkara budapesti bölcsője az Otthonban ringott. Az írók és hírlapírók körében. Az íróknak és hírlapíróknak a szó nem értelmében — nem sok közülük volt és van a bakkarához. Egykettő közülük hű reményekkel eltelve bebetévedt az Otthon jobb oldali sarokszobájába, ahonnan perzselt szárnyakkal és egy-két igen drága tárcatémával menekült. A szándék, ami az Otthon vezetőségét a bakkara meghonosításával vezette elfogadható lett volna, ha megvalósul. Azzal ugyanis, hogy az Otthonban helyet adtak a kártyaszervevény kielégítésének, segíteni akarták azokon a hírlapírókon, akik keserves megerőltető szellemi munkájukkal 20—25 évvel ezelőtt sem tudták előtéríteni maguk és családjuk részére a létminimumot, annál kevésbé tudják azt ma. Adminisztrációs hibák, felelőtlenség az okai, hogy a kártyaszervevény pusztán a sokmillió bakkarsata nap-nap után végig folyik rendőrtisztviselők asszisztenciája mellett az írók és hírlapírók körében, a nélkülözö hírlapírók segélyezése azonban még száraz kenyérhez sem juttatja a jelentékeny összegű pinkából az arra szorulókat.

Valódi író és hírlapíró nagyon kevés jut szerephez a bakkarszobában. A többi kétféle elemből rekrutálódik. Olyanokból, akik csak nyerhetnek és olyanokból, akik csak veszíthetnek. Az első kategóriába tartoznak levitézlett hírlapírók, akiknek kezéből kicsuszott a toll, akik látják, hogy munka nélkül, a szerencse pillanatnyi kegyelt jeinek áldozatkészségéből könnyebb gondtalanul, vidáman és uri módon élni, mint a szellemi munkából. E kategóriába tartozik néhány öreg nyugalmazott tanár, színházi ember, veterán író, akik nehéz gyötrelmek árán, hosszú évek gondos megfigyelési alapján — bármily hihetetlenül is hangzik — megkeresik a bakkarszobában a szerény megélhetéshez szükséges nyugdíjpótlékot. A második kategóriának abszolút többsége hivatását tekintve, igen kevés szállal fűződik íráshoz és hírlapíráshoz. Az Otthon-tagságra ezeknek legnagyobb részét pusztán a zsebük kvalifikálta. Nagyjövedelmű ügyvédek, orvosok, vállalkozók, nagykereskedők, főzsebbizományosok, bankigazgatók, földbirtokosok, színházi igazgatók, építésszek kerültek be az Otthon meghívott és pártoló tagjai közé egy-két rendes

tag „megtisztelő” támogatása révén, kisebb-nagyobb — ma már százezer korona belépési díj lefizetése után. Szükség is volt ezekre a nagy és könnyűpénzü pártolókra és meghívottakra, mert hiszen írói és hírlapírói jövedelemből aligha indulhatna a bank 100.000 koronával és aligha lehetne mindennapos és egy-két hete feltűnést sem keltő a 3—4 millió koronás rekrutálás.

Az Otthonban a játék arányai mindig szigorúan alkalmazkodtak a pénzpiac helyzetéhez. A bakkozó szeizmográfja vetekeedik az ógyallaival. Két évvel ezelőtt 20.000 koronával indult a bank, tavaly 30-al, ma 100-zal és isten őrizz, talán rövid időn belül egy millióval fog indulni. Voltak természetesen olyanok, akik elgaloppozták magukat és milliókat vesztek már akkor, amikor rossz pénzüikkel pár millióért dominiumot lehetett venni. Jelentős, komoly vagyonok usztak el rövid pár hónap alatt az Otthon zöld asztalánál egy-egy pártoló tag zsebéből. A rekordot artija köztük és groteszk komikumával egyenesen a nagy nyilvánosság elé kívánkozik a vagonlakó szomorú esete. Hiteles információk szerint a szerb Bánától menekült Budapestre és hónapokon keresztül a nyugati pályaudvar egy vagonjában lakott egy jelentős vagyon fölött rendelkező nagykereskedő. Őt is meghívták az Otthonba. Havonként egyszer-kétszer tisztelt meg látogatásával a hírlapírók körét és minden egyes alkalommal szőnyegnyorítás nélkül, nábobok hihetetlen fölényével és nemörömdomségével vesztett el egy ültőhelyében százezeret a korona zürichi 2.80-as jegyzése idején. Ma már nem is emlékeznek reá az idégülő izgalmas csatárai, hiszen az ő körükben a csodák még két óráig sem tartanak.

A referádák elején említett első kategóriából kerülnek ki a ma már Magyarországszerte meghonosított és legelőször az Otthonban szerepelt lovasok. A kezdő, tapasztalatlan, nemritkán kényelmes de mindig nagypénzü meghívottakat és pártolókat ők, a lovasok segítik pénzüik elvesztésében. Ők licitálnak, ők ülnek a bankárszékekbe, ők osztják a lapokat, ők számolják meg a retirált bankokat és mindezt higgadtan, nyugodtan s a mi nem is utolsó: rizikó nélkül. A poontörök, különösen sikeres szereplésük esetén, elárasztyják őket gyűlöletük kitörésével, azonban áldásos közreműködésükkel egy-egy kezdő nagyiparos milliókat oszt szét a circenses fáradhatatlan munkásai közt, hálás elismerés kíséri utjaikat. A rezignáltak, a fanyárok, megelégszenek a

lovasok közreműködése idején egy gunyos ténymegállapítással: lovas nemzet vagyunk.

Tíz bankár közül legalább hat a lecsattolt területek lel, szokol vagy dinárértékű vagyonából fedezi az újításokat. A mammutok, értsd a legnagyobb értékben játszóok pedig majdnem mind onnan kerülnek az Eszterházy-utcába. Természetes, hogy a fentemlített első kategóriában nem éppen kifogástalan elem roményteli és szívosan ragaszkodik a délvideki vagy még inkább nagytőke nobilis reprezentánsaihoz és ha a pártómus diadalmasan hagyja ott a bankárszéket, határtalan készséggel állnak rendelkezésére a retirált bank zsetonjainak, aprópénzfelhasználománynak (ötezer koronástól lefele) összeolvasásában. Így alakulnak meg a különféle olvasókörök, pénzolvasó körök, például az aradi olvasókör. Különös ismertető jele az olvasókörök tagjainak, hogy az összeolvasásra ők sohasem fizetnek rá.

Dicséretreméltó konzervatívizmus jellemzi az Otthon játékrendjét. Pontosan fél hat órákor megszólal az olvasótermekben, az étkezőben, a folyosókon, a borbélyműhelyekben és a kalábercsaták évtizedes pikvuel-mérkőzések színhelyén, a csöngettű és psábitia a gyanutlanokat és a beavatottakat a jobb oldali sarokszobába. A napi mérkőzések este fél 9 órákor már véget is értek. Három csomag lement s a zöld asztalon elhasznált kártya, mellette meggondolatlan, de következményeiben súlyos hibák, egy rossz kézre elhelyezett nagy tét, egy erős kéz elől meg nem mentett bank, egy határozott internitinnél ott hagyott paroli fölött bűsan merengő játékosok emlékeztetnek már csak az addig lezajlott izgalmas küzdelemre. Pedig szenzációk is voltak, hiszen vannak mindennap, ha rövidéletűek is: X. felállította a rekordot, 1 és fél millióval retirált, Y. mint poentör nyert 2 milliót, Z. ezer koronából 200 ezret csinált s a kétszázezerből három tétre semmit, K. urnak egy deges bankár nem akarta leadni három poentörcoop után a lapot: jogos megfenyítés, hisz K. ur évek óta a bankároktól csiholt arról kölcsönökből próbálja szerencsését megalapozni.

A záró akkordokat a napi munka után a pinkát tartalmazó hatalmas perselyek őrizetbe vétele szolgáltatja: a napi hozam ma már eléri a 40—50.000 koronát, a mi a többi klubok eredményei mögött messze elmarad, hiszen az Otthonban olcsón lehet veszíteni, az induló bankokból mindössze két százalékot tesznek a pinkába, a vonuló bankokból csak a kruptié és a személyzet honorálandó. A honorárium nagysága a győztes bankár gallériájára van bízva.

Hogy áll a leu?

Április 14-én fizettek 100 lelért: Párisban 7.25 frankot Budapest 2100 külföldi 2800 belöldi koronát. Bécsben 32600 osztrák koronát Belgrádban 46.60 dinárt

Irodalom, művészet

• **Heti műsor.** Vasárnap délelőtt 10 és fél órákor: Divatrevü. D. u. 3 és fél órákor: Erdészleány. Este: Bajadér. C. bérlet. Hétfő: Bajadér. A. bérlet. Kedd: Bajadér. B. bérlet. Szerda: Bajadér. C. bérlet. Csütörtök: Négyesfogat. Bemutató. A. bérlet. Péntek: Négyesfogat. B. bérlet. Szombat d. u.: Mesedélután. Este: Bajadér. C. bérlet. Vasárnap d. u.: Aranymadár. Este: Bajadér. A. bérlet.

• Kálmán Imre Aradon bemutatott operettje, a Bajadér iránt még mindig állandó és fokozott érdeklődés nyilvánul meg és ennek hatására alatt a jövő hét műsorát a melódikus, szép operett dominálja. Vasárnap este, hétfő, kedd és szerda esteken hozza színre az aradi operett-együttes a darabot, melyet eddig minden este zsúfolt nézőtér gyönyörködött végig. Az operett nagy népszerűségének titka az, hogy a hatásos szép énekszámok, mestersen átgondolt táncduettek, szinte közvetlenül követik egymást. A Bajadér címszerepét Horváth Mici, a táncos-szubrett szerepét Balogh Böske játssza és Sebestyén Jenő Bányász Istvánnal felváltva lépnek fel az operettben. A Bajadér minden előadására jegyek elővételben a színház pénztáránál válthatók.

• **Növendékhangverseny.** Ach Margit növendékeinek hangversenye április 15-én, vasárnap délután fél öt órai kezdettel lesz a Kulturpalotában.

• **Orgona-hangverseny.** Járósy Dezső, a budapesti Zeneművészeti Főiskola v. tanára, tímisoarai (temesvári) székesgyeházi karnagy április hó huszonegyedikén, vasárnap délután öt órákor az ottani rómkath. székesgyeházban orgonahangversenyt rendez, amelyen Gorianz Dóro csellóművész is közreműködik. A hangverseny iránt a környéken is nagy érdeklődés nyilvánul.

• **Balla Frigyes képképzőművészeti kiállítása.** Balla Frigyes aradi festőművész és növendékei gyűjteményes kiállítást rendeznek a Kulturpalotában, amely április 22-én nyílik meg.

• **Mérsékelt helyőrák mellett kerül színre vasárnap délután a múlt héten színrehozott operettrevü, az Erdészleány.** Az operettben a színház összes elsőrendű művészei fellepnek.

• **A szerző jelenlétében kerül bemutatásra az összes színpadok közül elsőnek Aradon Kardos Andornak, a nagynevű színpadi szerzőnek darabja, a „Négyesfogat.”** Az ötletekben gazdag háromfelvonásos vigjáték egyik legérdekesebb prózai újdonsága lesz az aradi színpadnak: a kisváros alakjai elevenednek meg a színen, férjhezmenni akaró kislány többféle variációban kerül elének. Az invenciózus szerző szellemes párbeszédekbe szövi a leány egyetlen vágyát, a férjhezmenést. A vigjátékot maga a szerző, Kardos Andor rendezi s a darabban a társulat elsőrendű prózai művészei lépnek fel. A Négyesfogat csütörtökön bemutatásra és a héten még péntek este is műsoron marad.

Rabolt a családirtó cipészsegéd.

— Újabb részletek a kettős gyilkosságról. Komáromi Antal az ügyészség fogházában.)

A General Coanda (Borona-utcai kettős gyilkosság ügyében ma ismét szenzációs fordulat állott be. A rendőrség nyomozásából és a tanuvallomásokból kitűnik, hogy Komáromi Antal rabló-gyilkosságot követett el. A nyomozás adatairól a következőket jelentti az Aradi Közlöny munkatársa:

Mit mondanak a tanúk?

Az aradi államrendőrségre ma megidézték a gyilkosság ideje alatt a házban volt lakókat és a meggyilkolt asszony hozzátartozóit. Komáromi Antal jelen volt a tanúkihallgatásoknál. Toma Miklósné leánya és közelebbi rokonai azt vallották, hogy a meggyilkolt asszony lakásában több száz lei készpénz volt. A szembesítés alkalmával Komáromi eleinte tagadta, hogy elvitt volna valamit a gyilkosság után. Később azt állította, hogy 29 leit talált. Arra a kérdésre, hogy hol találta a pénzt, a gyilkos zavarba jött, majd lecsüstitett szemmel válaszolta, hogy abban a szobában, ahol a gyilkosság történt. Kihallgatták Fetik Ignác Asira-gyári asztalost, akiről Komáromi azt állította, hogy viszonya volt Toma Miklósnéval, és tettének főoka a féltékenység volt. Fetik Ignác vallomásaiból kitűnik, hogy Komáromi nagyon jól tudhatta azt, hogy neki nem volt viszonya a meggyilkolt asszonnyal. Ő a konyhában aludt, az asszony gyermekével pedig a szobában. Fetik Ignácnak felesége van, akihez csak az anyósával való családi perpatvar miatt nem költözhetett. Fetik pontosan lefizette a szállásért kért összeget, azonkívül sohasem érintkezett Toma Miklósnéval. Két ízben történt csak meg, hogy Komáromi Antal éjszaka rárohant Tománéra és fojtogatni kezdte s a nagy sikoltozásra Fetik beszaladt a szobába és szétválasztotta a verekedőket. Az asszonnyal nagyon ritkán találkozott, csak késő este tért haza és már kora reggel távozott a gyárba dolgozni. Elmondotta, hogy a konyhában levő hat darab inge eltűnt, amelyeket valószínűleg Komáromi Antal vitte el. — A többi tanu vallomása meg erősíti a Fetik Ignác által mondottakat. A lakók elmondották, hogy a ház csendjét gyakran verte fel Komáromi Antal és Toma Miklósné hangos civódással. A civódás mindig abból keletkezett, hogy Komáromi nem akart dolgozni és állandóan nézni követelt Toma Miklósnétól, az utóbbi hónapokban semmiféle munkát nem vállalt a gyilkos cipészsegéd. Toma Miklósné hosszas könyörgésére káracsny előtt néhány nappal munkába állott, de csak három napig dolgozott és akkor otthagyni a munkát. Azóta tetlenül élt és abból a pénzből ivott és dorbézolt, amelyet Toma Miklósnétól zsarolt ki könyörgéssel vagy fenyegetéssel.

Az eszánt ember.

A tanuvallomások közben izgalmas jelenet játszódott le. Toma Miklósné leányát hallgatta ki Jancu Traian, a bünyügyi osztály főnöke. Amikor a leány belépett a szobába és meglátta a gyilkost, izgatott lett és sirva kiáltott rá Komáromi Antalra:

— Miért gyilkoltad meg az anyámat? nyomorult!

— Mert el voltam rá szánva, — felelte nyugodt hangon az elvetemült ember.

— Ha maga szabad lenne, — kérdezte tőle Jancu Traian, — engem is meggyilkolna, ugy-e?

— Arra is el vagyok szánva! — felelte cinikusán Komáromi. Több, mint húsz tanut hallgatott ki a rendőrség és a vallomásokból kétségtelenül megállapítható hogy Komáromi Antal lelkiismeretét nemcsak a kettős gyilkosság, hanem rablás is terheli.

Nyomról-nyomra.

A rendőrség még kihallgatta azokat, akikkel Komáromi a gyilkosság után érintkezett. Senkinek sem mondotta el tettét, mindenki vel nyugodtan beszélt. Utközben háromszor tért be korcsmába és mindenütt a rablott pénzen pálinkát vásárolt. Délután a Ländler-féle fatelepre ment és a farakások között bujkált. Meg akart szökni, de előzőleg még néhány pohár pálinkára betért a Radnei (Radnai-uton) levő Buday-féle korcsmába. Jancu Traian a bünyügyi osztály főnöke, Cierches Emil rendőrkormányos és Mihalei Sava detektív követték nyomon a gyilkost. Folytonos érdeklődések és körültekintő nyomozás után eljutottak a Ländler fatelepre, ahol megtudták, hogy Komáromi a Radnei (Radnai-ut) felé indult. Természetesen találták, hogy a gyilkos valamelyik korcsmába tért be s így jutottak be a Buday-féle korcsmába. Komáromi egyik sarokasztalnál ült, észre sem vette a belépő rendőrtiszteket. Jancu Traian feléje indult, vállára tette a kezét, Mihalei Sava pedig a pálinkás üvegen tartott egyik kezét ragadta meg. Komáromi Antal ekkor már ittas volt. Ő is megfogta a detektív feléje nyújtott kezét és így szólt:

— Szervusz öregem!

Azután felpillantott és meglátta az egyenruhás Jancu Traiant. A gyilkos felugrott, menekülni akart, de a detektív vasmarokkal ragadta meg a gyilkos kezét, a melyre Cierches Emil komisár egy pillanat alatt ráhúzta a vasbillincsekét. A Buday-féle korcsmában levő emberek és a korcsma tulajdonosa csak ezeket mondták el, mert ők jelen voltak a gyilkos elfogatásánál.

A bünyügyi osztály főnöke délután egy órakor lezárta a több oldalra terjedő jegyzőkönyvet, a tanukat elengedték, a gyilkos kezére pedig ismét ráhúzták a billincset és a rendőrség előtt várokozó konflisba ültették. A konflisra rárakták a bűnjeleket, többek között a véres baltát, amellyel Komáromi a gyilkosságot elkövette és a gyilkost Jancu Traian, a bünyügyi osztály főnöke, Cierches Emil rendőrkormányos és Mihalei Sava detektív kísérték az ügyészségre.

A feleségem „férje”.

Az ügyészség azonnal a fogházba kísértette Komáromi Antalt. A zárkák ajtaja előtt érdekes epizód játszódott le. Amint az összekötözött kezű gyilkost a fogházor a fogházba kísérte, velük szembejött egy férfi egy másik fogházor kíséretében. A gyilkos

és a férfi egymásra néztek, mind a ketten megijedtek.

— Ismeri ezt az embert, — kérdezte a fogházor a férfitől, a ki Toma Miklós volt a meggyilkolt asszony fővényes férje. Toma Miklóst dolmánycsempészésért három hónapi fogházra ítélte az aradi törvényszék. A férfi nem válaszolt, hanem szinte hipnotizálva, tágra nyitott szemekkel bámult az elvetemült emberre.

— Én ismerem, — felelte a kérdésre Komáromi Antal, — a feleségem férje.

És mint aki el van ragadtatva saját szellemességétől, széles vigyorgásra huzta liuos ajkait.

— Gyilkos! — mondotta neki Toma Miklós és lesújtó pillantással nézett végig rajta. Azután megfordult és sietve távozott, mint a ki menekülni akar.

A boncolás eredménye.

A gyilkosság két áldozatának holttestét tegnap boncolták fel az alsó fennető halottas házában. A boncolást Bradean Athanáz dr. vármegyei főorvos és dr. Plesa

Aradmegyei hadifoglyok Oroszországban

(Nem törődik velük senki. — Arad képviselője interpellálni fog.)

Az Oroszországban selylő aradi és aradmegyei hadifoglyoktól az utóbbi időben közvetett úton számos üzenet érkezett, amely mind arról szól, hogy a hadifoglyok képtelenek hazajönni még otthonukba, mert a szovjetkormány nem bocsátja rendelkezésükre a hazajövetelhez szükséges anyagi eszközöket, a bucaresti kormány pedig semmit sem tesz hazatérésük érdekében. Kétségbeesett, honvágytól aláfűtött hangú levelek, messzi Szibériából küldött üzenetek tanuskodnak róla, hogy Oroszországban még sok ezer hadifogly várja hába azt az órát, amikor végre visszateherhet hozzátartozói, szeretetei körébe, ismét megláthatja szülőföldét és hozzáfoghat békés polgári foglalkozásához. Elvértve, olykor-olykor jut haza hosszas bujdosás után egy-egy hadifogly Aradra vagy az aradmegyei községekbe és ilyenkor az esztendőök hosszú során át aggódó szülők vagy rokonok néha hárt szereznek hozzátartozóik szomorú sorsáról.

A híradások szerint Aradról, az aradmegyei községekben, főként Garahoncból,

továbbá

és Erdély többi részéből körülbelül 5—6000 hadifogly közlegény és altiszt és 500 tiszt várja már esztendőök óta Szovjetországban a szabadulás óráját. A közlegények és altisztek nehéz testi munkával tartják fenn létüket, a tisztek nagy része pedig Moszkvában és a nagyobb orosz városokban vannak internálva, mint a szovjet szempontjából megbízhatatlanok. A hadifoglyok ugyszólván kivétel nélkül erdélyi illetőségűek és a magyarokon kívül nagy számban vannak közöttük román, német és szerb nemzetiségűek is.

Az Aradmegyéből származó ha-

János orvos végezték. Jelen voltak Sommer Nándor vizsgálóbíró és Ficker Károly főügyész. Az Aradi Közlöny munkatársa beszélgetést folytatott dr. Bradean Athanáz vármegyei főorvossal, aki a boncolás eredményéről a következőket jelentette ki:

A boncolás mind a két holttest fején három-három fejszecsapástól származó ütést állapított meg. Az ütések mindegyike halálos volt, és nem a fejsze élétől, hanem a tompa végétől származnak. Mindkét holttesten szinte kiszámítottan egyformán fekszenek a sérülések helyei. A homlok fölött, a koponya közepén az egyik, a jobboldali halánték fölött a másik és a tarkó fölött, a koponya hátsó részén van a harmadik ütés nyoma úgy az anya, mint a leányának holttestén. A holttesteken a fejszecsapásokon kívül nem volt egyéb sérülés nyoma látható.

A boncolásról felvett jegyzőkönyvet az ügyészségnek adták át. Komáromi Antal kihallgatását hétfőn kezdi meg a vizsgálóbíró.

hadifoglyok hozzátartozói már több ízben tettek lépéseket a hadifoglyok hazahozatala iránt, de minden eredmény nélkül. A kormány ugyanis mindig arra hivatkozik, hogy Szovjetország és Románia között nem áll fenn diplomáciai összeköttetés és így a szükséges diplomáciai lépéseket nem képes megtenni. A magyar kormány csereakció révén már számos hadifoglyt szabadított ki keserves rabságból, de a romániai illetőségű hadifoglyok hazahozatalával természetesen nem törődhetett, miután azok román állampolgároknak tekintendők. Az erdélyi hadifoglyok hazahozatalt tehát a bucaresti kormánynak kellene keresztvállania.

Mint értesültünk, az aradmegyei hadifoglyok hozzátartozóinak megbizottja ma Aradon járt és felkereste ebben az ügyben Zima Tibort, kamarai főtitkárt, Aradváros országgyűlési képviselőjét és kifejtette előtte a hadifoglyok hozzátartozóinak panaszait és kívánságait. Zima Tibor meghallgatta a panaszokat és határozott ígéretet tett arra, hogy a parlamentben interpelláció keretében szóvá fogja tenni az Oroszországban rekedt erdélyi hadifoglyok ügyét és fel fogja hívni a kormányt a szükséges diplomáciai lépések mielőbbi megtételére.

— Harmincnégy pályázó a Heppes lakásra. A Minorita-palotában van Heppes Sándor volt menetjegy-iroda tulajdonos négyszobás lakása, amely most másodízben ült meg. A lakás elnyerésére harmincnégyen nyújtottak be pályázatot. A lakás kiutalása ügyében tegnap kellett volna a lakásbizottságnak határozatot hoznia. A lakásügy tárgyalását azonban prefektusi rendeletre elhalasztották. A lakásra többek között kérvényt nyújtott be Beles Jenő dr. volt alispán, közjegyző is.

HIREK.

Cipész-sztrájk Aradon.

(Az előre felvett bér. — Ujabb bérmozgalmak.)

Április elsején járt le az egyes aradi ipari szakmákban a félévvel ezelőtt megkötött kollektív szerződés. A munkaadók és munkások között megindultak a tárgyalások az új kollektív szerződés megkötése iránt. A szerződéskötés a legtöbb szakmában simán, minden differencia nélkül ment végbe, csupán a cipésszakmában mutatkoztak nagyobb ellentétek néhány munkaadó és munkásai között, úgy, hogy a tegnapi napon négy nagyobb aradi cipésműhely, a Mihályi, Victorelli, Lányi és Deutsch-féle műhely nyolcvan cipésmunkása abbahagyta a munkát. A munkások ugyanis 25 százalékos béremelést követeltek, amelyet a munkaadók nem voltak hajlandók megadni. A cipésmunkások ugyanis egy hónappal ezelőtt már béremelésben részesültek és így újabb követeléseiket a munkaadók indokolatlannak tartják. Mivel a sztrájkoló cipésmunkások előre megkapták bérüket, a munkaügyi inspektorátus abban az irányban folytat velük tárgyalásokat, hogy legalább a kiutalt bérük arányában végezzék el a már felvett megrendeléseket.

Tárgyalások folynak továbbá a borbélymunkások kollektív szerződése ügyében is. A munkafelügyelő az egyeztető tárgyalások megejtése végett megidézte a borbélymestereket s egyezséget igyekezik létrehozni a borbélyok kollektív szerződése ügyében is. Ezenkívül a vas- és fémmunkások továbbá a famunkások kollektív szerződése is tárgyalás alatt van és remélhető, hogy ebben a két szakmában is hamarosan a teljes megegyezés jön létre.

— A pénzügyőrsegről. A chisineui (kisjenői) pénzügyőri bizottság volt vezetőjét, Mundrute Illés főbiztost Bukovinába helyezték át, hogy az ottani új pénzügyőrség szervezési és oktatási munkájában résztvegyen. Helyébe most Russu Aurél pénzügyőri biztost nevezték ki Nadlacról és őt bízták meg a chisineui pénzügyőri kerület vezetésével.

— A részvénytársaságok adóvalomása. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminiszter megengedte, hogy a részvénytársaságok jövedelmi valomásait csak mérlegük elkészítése után legyenek kötelesek benyújtani.

— Lesz kenyér Aradon. Az aradi pékmestereket ma magához kérte Gritta Ovidiu rendőrprefektus. Ertesítésre adta, hogy a kenyérsütéseket szünet nélkül folytassák, hogy a város közönsége akadálytalanul legyen ellátva kenyérrel. A pékek ugyanis a szerintük alacsony kenyérrárak miatt be akarták szüntetni üzemeiket. A pékmesterek a prefektus felszólítására megígérték, hogy a kenyérellátást továbbra is biztosítják.

— Eliegyezés. Schárner Sándor gépészmérnök eljegyezte Hehs Arankát.
— Kézimunkakönyvek és művészi fillet-minták nagy választéka. Kelet huralpirodában.

— Megdrágult a gyufa. Bucurestiből jelentik: A jövedéki igazgatóság a gyufa árát dobozonként hatvanöt banira emelte fel, ezzel szemben a Cavalla cigaretta árát öt leiről négy leire szállította le.

— Jelentkezés a sziguranca. Az aradi állambiztonsági hivatal felhívja azokat, akiknek tartózkodási engedélyük van, hogy a következő sorrendben jelentkezzenek a sziguranca idegeneket ellenőrző hivatalánál a jelzett napokon 12—2 óráig: április 16-án A. 17—18-ig B. 19—21-ig C (K). 23-án D. 24-én E. 25—26-ig F. 27—28-ig G. 30-31-én és május 1-én H. 2-án I. J. 3-án L. 4—6-án M. 7-én N. 8-án O. 9—10-én P. 11-én R. 13—15-ig S. Sz. 16-án T. 17-én U. 18—20-ig V. W. és 22-én Z-vel kezdődő nevek. A felhívottak kötelesek magukkal hozni a tartózkodási engedélyükön kívül az utleveleket is. Csak az olyan gyárak tartózkodási engedéllyel bíró munkásai kötelesek a sziguranca jelentkezni, a hol tiznél kevesebb munkás dolgozik. A több munkással dolgozó üzemekben a sziguranca hivatalnokai személyesen veszik fel a szükséges adatokat. Az állambiztonsági hivatal figyelmezteti az érdekelteket, hogy az adatok bemondásánál kizárólag az új házszámokat diktálják be.

— Magyarországon megdrágult a posta. Budapestről táviratozzák: Az új postatarifa, amely április 16-án lép életbe, hivatalosan közzétették. E szerint az utódállamokba szóló egyszerű levél díja 75 korona, egy távirat szódija pedig ötven korona.

— Budapesten felemelték a vigalmi adót. Budapestről táviratozzák: A magyar főváros pénzügyi bizottsága módosította a vigalmi adóról szóló szabályrendeletet. Ezentul a klubok is fizetnek vigalmi adót, ha tánc- és zeneestélyeket rendeznek. A színházaknál a felemelt vigalmi adó 15 százalék, ha azonban hangversenyt rendeznek, 25 százalék vigalmi adót fizetnek.

— Az üvegmértékek hitelesítése. A Legea pentru aplicarea sistemului metric de Masuri si Greutati pe intreg Regatul Romaniei cu Provinciile unite (az 1921. évi mértékügyi törvény) II. fejezetének I. §-a értelmében valamennyi a közforgalomban használt mérték és mértékeszköz, tehát az üvegből készülték is, úgy mint korcsmai palackok, ivópoharak, sörös poharak, tejes üvegek, üvegtartályok úgy első, mint időszakos hitelesítés alá esnek. Ezen hitelesítést folyó hó 16-ától kezdve a Biroul de Masuri si Greutati de Arad (az aradi mérték-hitelesítő hivatal) Strada Gojdu No. 8. eszközli, ahol az érdekeltek felvilágosítást nyerhetnek. Az ellenőrzések alkalmával minden közforgalmi, üvegből készült mérték és mérőeszköz, amely hitelesítetlen, konfiskálva lesz és birtokosa ellen a kihágási eljárás megindíttatik.

„Ajtóm mindenki előtt nyitva áll.”

(Áradmegye új alispánjának nyilatkozata.)

Az Aradvármegye alispáni állásából eltávozott dr. Beles Jenő helyébe megyei alispánná kinevezett dr. Gherman Joe, volt baia de crisi (körösányai) főszolgabíró tegnapelőtt foglalta el a hivatalát. Az új alispán ma fogadta az *Aradi Közlöny* munkatársát, akinek a következőket mondotta el eddigi munkásságáról és azokról a vezér-elvekről, amelyek Aradvármegye adminisztrációjának vezetésében irányítást fogják:

— A sajtónak mindenkor készségesen rendelkezésére állok és fel is kérem a sajtó munkásait, hogy ezentul bármilyen közérdekű ügyben hozzám forduljanak, hogy a közönséget helyesen tájékoztathassák. Hivatalnok létemre nem adhatok programot, — azt csak politikus adhat, — s amit mondhatok abban csupán a hivatali teendőimben vezérlő magatartásomról lehet szó. Mint a szomszédos megyék egyik járásának eddigi vezetője, gyakori érintkezésben voltam Aradvármegyével és így meglehetősen ismerem is ennek a megyének viszonyait Tudatában vagyok nehéz feladatnak, miután közismert tény, hogy Aradmegye mindig és

minden téren vezető szerepet játszott. *Inkább a tettek, mint a szavak embere vagyok és erős a meggyőződésem, hogy munkámat közmegelegedésre fogom teljesíthetni úgy, mint eddig is. Csupán a tudatlanságnak vagy a roszhiszeműségnek tulajdoníthatom azt az állítólagos hírt, hogy alispánná való kinevezésem politikai karakterű volt. A vezérő körök ismerték eddigi működésemet a közigazgatás, valamint a közélet gazdasági és kulturális terén és ezek alapján történt a kinevezésem. Ami a múltamat illeti, csak azt említem, hogy a régi királyságbeli viszonyokat is ismerem, mert két évig tartózkodtam ott, mint önkéntes tiszt.*

— *Mint vármegyei jegyző, később mint főszolgabíró a közigazgatási hivatal sorsáért és érdekeiért küzdöttem. Gazdasági szervezetet és kulturális egyesületet is létesítettem vallás és nemzetiségi különbség nélkül. A közérdeket mindig a magamévá tettem és ezt fogom tenni a jövőben is. *Ajtóm mindenki előtt nyitva áll*, mindenki eljöhét hozzám panaszával és mindenkinek az ügyét vallási és nemzetiségi különbség nélkül fogom megvizsgálni.*

— Carnarvon társa súlyos beteg. Londonból jelentik: Lord Carnarvon, a Tutankhamen-ásatások vezetőjének társa, Carter súlyos idegbetegséget szerzett az ásatási munkálatok közben.

— Házasság. Armasiu Ioan és Purgia Sidonia szombaton házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Kártyarazzia egy budapesti körben. Budapestről jelentik: A VII. kerületi polgári körben a rendőrség razziaát tartott. A bakkarabankot másfél millió koronával lefoglalták. A klubban hat krupié működött.

— Be kell jelenteni a cselédek. Az aradi államrendőrség cselédugyosztálya az utóbbi időben azt tapasztalja, hogy a háztartási alkalmazottak bejelentését sokan elmulasztják. Az ügyosztály figyelmezteti a munkaadókat, hogy a bejelentéseket súlyos büntetés terhe mellett ne mulasszák el, és kilépés esetén addig ne fizessék ki alkalmazottaikat, amíg nem igazolják, hogy a cselédugyosztálynál kijelentkeztek.

— „Olla” gummi nyugodt lelkiismeretet és jó álmot teremt.

— Bérkocsik szemléje. Az aradi bérkocsisok rendes tavaszi szemléje május 3—5-ig lesz az aradi államrendőrség közlekedési ügyosztálya-

nál. A bérkocsisok kötelesek kocsijaikkal és hajtási igazolványaikkal a jelzett időben megjelenni.

— Magyar festőművész párisi tárlaton. Párisból jelentik: A tavaszi tárlatra elfogadták Jeges Ernő magyar festőművésznek két figurális képét. A háboru óta ez az első eset, hogy a volt ellenséges államok egyikének festője kiállíthat Párisban.

— A bolsevisták perbe fogják a pápát. Moszkvából jelentik: A bolsevisták bűnpert szándékoznak indítani a pápa ellen, mert a Zicplah-pör beigazolta, hogy az orosz püspöki kar ellenállásaiért elsősorban a pápát kell bűnügyi felelősségre vonni. Ezért in contumaciam halálra vagy kényszermunkára kellene ítélni.

— Meggyilkolt plébános. Oradeamareről (Nagyváradról) jelentik: Ma éjjel Mezőtelegden meggyilkolták és kirabolták Messer Hugó római katolikus plébánost. A tettsek elmenekültek és a csendőrség eélyesen nyomozza őket.

— A Szociális Missziótársulat I. hó 16-án d. u. 5 órakor tartja a város háza tanácstermében gyűlését. Előadó Sziebig Frigyes esperes. A tagokat és érdeklődőket az uton is meghívja az elnökség.

— Anosmin a legbiztosabb szerlábizzadás ellen. Kapható a Rozsnyay gyógytárban, Arad.

TUNGSRAM A legjobb villanytörte! Mindenből kapható!

— **Eisülyesztett hajó.** Mexikóból jelentik: Belize nevű gőzös Gayemite felé való útjában elsülyedt. Az utasok közül huszonegyen, köztük egy püspök, odavesztek.

— **Tagfelvétel az aradi chewra kadisánál.** Az aradi neolog izr. hitközség kebelében fennálló chewra kadisa értesíti az érdekelteket, hogy április hó 22-én (vasárnap) d. e. 9—12 és d. u. 3—5 óráig a hitközség tanácstermében (templomépület, I. em.) tagfelvételt tart. Ezen ünnepélyre ez uton hívja meg az egyesület régi tagjait és nemkülönbön azokat, akik a szent egyület kötelékébe belépni óhajtanak. A felvétel módzatairól az egyesület irodájában készséggel adnak felvilágosítást. Pick Ernő, elnök.

— **Rasin gyilkosainak bűnpöre.** Prágéból táviratozzák: Ma kezdik meg Rasin pénzügyminiszter gyilkosainak az ügyében a tárgyalást. Egyelőre Sopal és öt társának az ügyét tárgyalják. A bíróság elfogadta a nyilvánosság kizárására vonatkozó indítványt.

— **Ismeretlen férjholttest.** Ma jelentette a glogováci csendőrség az aradi királyi ügyészségnek, hogy Mondorlac határában tegnap délután egy 50—60 év körüli ismeretlen férfi holttestére találtak. Az ügyészség a glogováci csendőrséget bizta meg a nyomozás lefolytatásával.

— **Lloyd Carnarvon utolsó kívánsága.** Londonból jelentik: Lord Carnarvon, a Tutankhamen sír most elhunyt fölledezője megbetegedése előtt, márcus 14-én levelet intézett a Timeshez, amelyben tiltakozott azok ellen a szemrehányások ellen, hogy ő megzavarta a Fáraó nyugalma. Lord Carnarvon levelében azt a kívánságát fejezte ki, hogy a sarkofógót, amely kétségtelenül Tutankhamen holttestét őrzi, hagyják meg azon a helyen, ahol harminc évszázad óta nyugszik. Anynyi sarkofág és mumia van a kalrői muzeumban, — írja lord Carnarvon — hogy senki sem óhajtja azoknak számát szaporítani. Lord Carnarvon levelében arra emlékeztet, hogy amikor Napoleon sírját Szent-Heléna szigetén fölnyitották, egy művész, melőtt a holttestet Franciaországba elszállították volna, rajtot készített a halott Napoleonról. Azt ajánlja, hogy a sarkofág fölnyitása után fényképezzék le Tutankhamen holttestét, esetleg készítsenek halotti maszkot róla és azután — hagyják aludni a fáraót a királyok völgyében. Ez volt lord Carnarvon utolsó kívánsága.

— **Liliomipró aszfaltbetyár.** A völöpörös hölgy, A bűnök roitelmeiből, Genovéva a jó bőr, Shymme-rekeltő fráter, e sem nevétsz sokáig! Izomkirály uralma, Szenzációs hírek, stb. — új pompás cikket közöl az „Aradi Fáklya“ legújabb száma

— **Orvosi rendelő.** Dr. D. Cosma, volt klinikai orvos, jelenleg a betegsegélypénztár főorvosa és dr. D. Bena, volt közkórházi orvos, jelenleg a gyermekmenhely segédorvosa, orvosi rendelőt nyitottak Str. Vicentiu Babes 6. (Kiss Ernő-u. 11.) szám alatt. Rendelnek: fél 9-től fél 11-ig és 3-tól 6-ig.

— **Leiesempészésért elítélt igazgató.** Az aradi törvényszék érdekes csempészési ügyben hozott ma döntést. A törvényszék egy évi fogházra ítélte Tihanyi Antalt, az alba-iuliai (gyulafehérvári) villanytelep igazgatóját, aki a koronázás előtt tizenkétezer leit akart átcsempészni a határon. Az igazgató elmondotta, hogy este kapott sürgőnyt, hogy rögtön Budapestre kell utaznia egy fontos alkatrész beszerzésére és ő még az éjjel el is utazott. A pénzt, mivel nem tudta átutalni, ingében akarta átvinni a határon, hogy el ne lopják tőle. Az elítélt Tihanyi igazgató felebezést jelentett be az ítélet ellen.

— **Joanovits Antal szücség.** Bul. Regina Maria 9. (3.) Neuman-ház, szórmetárgyakat, szönyegeket és molyveszélyes (gyapjuszövetből készült) öltönyöket nyári megóvásra tűz ellen biztosítva, továbbra is elvállal.

— **Brázay sóborszesz a legjobb háziszer.** Kapható mindenütt!

A legújabb cipődivat.

Lapunk munkatársát, aki a tavaszi cipődivat iránt érdeklődött a *Horia (Széchenyi)-utca 10. szám alatt, a Bőripari Munkások Termelő Üzemének* füzletének egyik igazgatótagja a következőképpen informálta a legújabb divatról:

— Az igazán elegáns embert szép és finom cipője teszi tökéletesen elegánssá. A kevésbé szépen sikerült ruhát is erősen emeli a jó szabású és finom anyagból készült cipő. A tavasz és a nyár, mint minden esztendőben, az idén is meghozták a maguk divatját. A fox-trott és shympicpök divatja lejtűt, s helyükbe a minden cifraság nélküli sima és francia fazonú cipők lépnek. A lyukasztás elmarad. A női cipőkben nagyon divatosak a kivágott lakkcipők és a szines bőrből készült füzös és az egyszerű spangnisak. A női antilop cipőkben minden szín sorra kerül, de a tavasziakban a sötétebb színek és főleg a barna dominálnak. A nyári divatot a divatosabb színek fogják uralni. A francia fazonnak is számos változata van. A magas férficipők, ha betétesek, csak antilopbetéttel készülnek. — Aradna is megérkeztek már a legújabb és a legdivatosabb francia cipőkreációk mintái és az üzem már ezek szerint dolgozik. — Az üzem a divatossá váló sporthoz alkalmas gummalapu cipők készítését is bevezette és mindent külföldi szaklapok alapján a legkitünőbb szakemberekkel készített. Érde-

kes, hogy a sarkok a régi magas sarkokkal szemben alacsonyak lettek. Női cipőket az üzemhez érkezett legújabb divat ipok szerint 4—5, a férficipőket 2 centiméteres sarkokkal készítik. A férfi cipőkben divatosak lettek a dupla bőrtalpu cipők, amelyek természetesen masszívak. Az üzem, amely Aradon valósággal iskolapéldáját teremtette annak, hogy finom anyagból szolid minőségű és ele-

Ujabb fantasztikus hírek

Vilmos excsászárról.

(A feleség családjának híresztelése szerint az excsászár nem férj. — Hadgyakorlatok ólomkatonákkal.)

(Az *Aradi Közlöny* berlini tudósítójától). Mióta Vilmos excsászár másodsor is megnősült, az európai és amerikai sajtót állandóan olyan hírek járják be, hogy ez a második házasság igen szerencsétlen, a házastársak igen boldogtalanok és válni készülnek. — Vilmos excsászár környezetéből ezeket a híreket mindig megcáfolták, úgy látszik azonban még is csak van bennük valami igazság. A száműzött császár felesége immár minden követ megmozgat, hogy visszatérhessen Németországba. Valószínűleg nem tenné ezt, ha házassága boldog lenne. A feleség családjának, a mecklenburgi udvarnak köréből igen furcsa hírek látnak napvilágot. E szerint II. Vilmos felesége végleg elhatározta, hogy visszatér Németországba és ezen elhatározása immár megmásíthatatlan. Az excsászár felesége a káprázatos esküvő szertartásai után, csakhamar igen kellemetlen valóságra jutott. A doorni kastélyban nem voltak mézeshepek, az oly életvidám asszony állandóan szomorúan járkált, ritkán látták együtt a császárral. Senki sem tudta ennek a rejtélynek magyarázatát adni. A dolog azonban még titokzatosabbá vált, amikor a császár felesége Doornba hívatta régi házi orvosát. A hollandiai társaságokról igen pikáns verziók vannak elterjedve. A németalföldi lapok óvatosan és körülírva szellettek ezeket a híreszteléseket. A házasság boldogtalanságának — a dolgokat óvatosan körülírva — bizonyos osmológiai természetű okai vannak. Bizonyos osmológiai zavarok lehetlenné teszik azt, hogy Vilmos császár megfelelhessen hitvesi kötelességeinek.

A császárhoz hívott orvosok ezt a körülményt geneológiai jelenségnek tartják az excsászárnál. Sokkal érdekesebb, hogy ennek a bajnak a császárnál fizikai visszahatásai is vannak. Miként *Katalin* cárnő boldogtalan férje, úgy a császári száműzött is abban találja legkedvesebb időtöltését, hogy asztalán ólomkatonákkal hadgyakorlatot játszik. A doorni kastélyban egész délutánokon át harsány

gáns, minden tekintetben kifogástalan cipőt hogyan lehet készíteni, mindenkor a legújabb divat szerint és dolgozik. Az üzem nem veszi részt a színházi divatrevüm, habár erre őt kérték fel legelőször, mert az igazgatóság tudatában van annak, hogy a szép cipő nem a színpadon, hanem a korzó, aszfaltján és a szalonok parkettjén hat a legvonzóbban.

vezényszavakkal hallani, az excsászár hangja még ma is olyan diktorikus zengésű, mint azelőtt. Mindezek a körülmények — így mesélik a mecklenburgi udvarban — hozzájárultak a császárné teljes elkedvetlenedéséhez.

Százezres borraivalók.

(A budapesti lakáspanamák.)

Budapestről jelentik: A lakáshivatali panamák ügyében a rendőrség a nyomozást még nem fejezte be és úgy tegnap, mint a mai napon az előállítások egész sora történt. Eddig csak négy embert tartóztattak le a főkapitányságon, mert az előállított lakáshivatali alkalmazottakra nem sikerült rábizonyítani, hogy tényleg hamisították volna az aktákat. Mindössze az derült ki róluk, hogy kisebb-nagyobb ügyek elintézéséért *harminc-negyvenezer koronás borraivalókat fogadtak el.* A négy letartóztatott, akik közül kettő ugynevezett fejjajtó, kettő pedig kiáró volt. *százezres összeget fogadott el borraivalóképpen.* Miután a vallomásokból az derült ki, hogy nagyon sok figyvelnek is szerene van a lakáshivatali ügyben, délutánra tíz ügyvédet idéztek be, akiket szintén kihallgattak. Az ügyvédek ellen az a vád, hogy a pénztéseket ők kezdték meg és ők szoktatták rá egyes lakáshivatali alkalmazottakat, hogy csak pénz ellenében *intézzék el a legbisebb ügyeket.* Hogy újabb letartóztatások legyenek-e, egyelőre kétséges, mert olyan pozitív vallomást senki nem tett, amelynek alapján a letartóztatások eszközölhetők volnának.

— **A kivégzett Budkievics prelátest szentté avatják.** A római Szent Péter templomban a szovjet Kormány rendeletére kivégzett Budkievics prelátest leiki üdvéért rekviumet tartottak, amelyen a főpapságon kívül a diplomáciai kar előkelőségei is megjelentek. Gasparri pápai államtitkár kijelentette, hogy Budkievics oly szent vértanúságot szenvedett, hogy valószínűleg szentté fogják avatni

Milliók kártyavesztései. (Mert lett ügyilkos Nagel László?)

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) Megemlékeztünk arról, hogy Nagel László 27 éves kereskedő lakásán ügyilkosági szándékából morfiumot ivott, aztán felakasztotta magát. Az ügyilkoság ügyében megindított rendőri nyomozás érdekes adatokat állapított meg az ügyilkoság körülményeiről. Nagel László ismert alakja volt a pesti éjszakának, gazdag és jó családból származott, apja a Weiss Manfréd-gyárnak volt egyik igazgatója, egyik bátyja pedig egy bécsi bank vezetője. Néhány évvel ezelőtt hiakt meg Nagel László apja, akitől nagy vagyont örökölt. Nagel az örökölt ru után, ahonnan mint tízzerőhátszáz nagy szerelt le. Az éjszakai mulatóhelyek állandó vendége lett, kaszinókban és klubokban nagyban kártyázott, általában a legnagyobb pesti kártyások egyike volt.

Természetes, hogy ezzel az életmódjával gyorsan a nyakára hagott örökségének. Ekkor egy Morvay Böske nevű táncosnőt vett feleségül, akitől gyermeke is született. Később elvált, mert anyagi gondok gyötörték, nemrégiben azonban sikerült egy bécsi vegyészeti gyár budapesti vezetői képviselőjét megszereznie, majd a községi és szerencsésen lát szott, hogy ismét vagyont szerzett. De újból kártyázni kezdett, köversenyre járt és állandóan autót tartott. A múlt héten egyik kaszinóban egy ízben hárommilliót, másodszer pedig két és fél millió koronát veszített el egy-egy este. A veszteség nagyon érzékenyen érintette. Kiderült ugyanis, hogy nem saját pénzt vesztette el, a pénz azé a gyáré volt, amelynek budapesti képviselője volt. Kölcsönt próbált költeni, azonban sikertelenül és ekkor elhatározta, hogy ügyilkos lesz. Pénteken éjjel hazatért lakására, a Szerencsén-utca 43 számú házba, ahol Lola Allemand negyvenhárom éves artistánál lakott albérlésben.

Az artistánő reggel beküldte a szobalányt Nagelhez, hogy cigarettát kérjen tőle. A szobalány fiedten szaladt ki a szobából és sikkolt, hogy Nagel felakasztotta magát. A szomszédok erre hementek a lakásba és Nagelt az ágy mellett találták, aminél életlenül előpedült, egy barna kötött nyakkendőn lógott, amely a rézágy fejéhez volt kötve. Az éjjeli szekrényen egy cigarettaskatulyán a következő levelet találták: „Két gramm morfiumot vettem be. Ezt azért írom, hogy ne bocsóliának föl. Életemért és becsületemért tettem. Vigyázzatok meg Laci-nak.” A cigarettaskatulya helyében ez a szöveg volt olvasható:

„Morfium nem volt elég gyóts há tási”.

Ebből arra következtemek, hogy miután a morfiumot bevette már, még mindig eszméleténél volt. Megállapították, hogy előbb a villanyról levágta a drótot és azzal kötötte fel magát, a drót azonban elszakadt. Ezt a szétszakadt drótot a rendőrség meg is találta. Ekkor egy hosszú barna kötött nyakkendőt vett elő, amit a rézágy fején átvett és a nyakába hurkolta a másik végét, azután elengedte magát. Sokáig kínlódhatott, mert a rendőrorvos jelentése szerint a halál nem sokkal előbb állott be, mint amikor reggel ráakadtak. Ügyilkosága után elhívták hozzátartozóit is, akikkel Nagel László rossz viszonyban volt. Amikor édesanyja meglátta a fiát holtan, csak annyit mondott: — Rossz kezébe került.

SAKK.

Rovatvezető: Dr. Janny Géza.

Az Aradi Közlöny a mai naptól kezdődőleg minden vasárnap sakkróval bővül ki, amelynek vezetésére dr. Janny Géza őrnagyorvost, a kitűnő sakkjátékost és számos külföldi sakkolyóirat munkatársát sikerült megnyerni. Az Aradi Közlöny olvasótáborában is nagy számmal vannak azok, akik a sakk nemesen szép szellemi sportját szeretik és bizonyára örömmel fogják üdvözölni ezt az újításunkat. Szép és érdekes játszmákat, feladványokat fogunk közölni a legérdekesebb sakk hírekkel vegyesen. Lapunk sakkróvatvezetője szívesen fogad el közlésre értékes játszmákat, önálló és a műszabályoknak megfelelő feladványokat s ez a körülmény is életkézbé és érdekesebbé fogja tenni új rovatunkat:

1. Bécsi játszma.

Játszották Aradon, 1922. januárban.

Világos: Dr. Szávay Sötét: Abrahám, Bildhauer, Wittenberger.

1. e2—e4	1. e7 e5
2. Hb1—e3	2. Hb8—e6
3. Tt1—c4	3. Hg8—f6
4. d3—d3	4. Tf8—e7
5. f2—f4	5. d7—d6
6. f4—f5	6. g7—g6
7. g2—g4	7. g6×f5
8. g4×f5	8. Eb8—g8
9. h2—b2	9. Hc6—a5
10. Vd1—f3	10. e7—e6
11. Fe1—e3	11. Fe8—d7

Számításba jött 11...b7—b5, 12. Fe4—b3.

Ha 5×b8, mi által sötét hozzájuthat a fontos d8—d5 lépéshez.

12. Hg1—e2	13. Vd8—e7
13. Hb1—g1	13. Bg8×g1
14. Ha2×g1	14. Ha5×c4
15. d3×c4	15. 0—0—0
16. Vf3—f2	Az a7 gyalog természetesen nem volt áthet. b7—b6 miatt. 16. Ve7—a5
17. 0—0—0	17. Fe3×a7 most se ment e6—e5 miatt.
18. Fe3—g5!	17. Va5—b4 és Vh4
	18. Hf6—g8

A legbiztosabb; érdekes bizonyodalmakra vezetett volna Hf8—g4. Pl. 19. Vf2—b4 (19. h3×g4, Fe7×g5+ kiegyenlít) 19. Fe7×g5+? 20. Vh4×g5 és a húszar elvész. Ellenben..... 19. Hg4—e3! 20. Fg5×e7, He9×c4 után sötét éles ellentámadáshoz jut 19. Fg5×e7 19. Hg8×e7 20. Vf2×a7 20. Kc8—c7 21. Va7—a4 21. Vb4—c5 22. b2—b4! Messzeszámított, mely kombináció bevezetése.

22. Vc5×c4 23. Kc7—c8 24. Hc3—a4 24. Vc4×e4! 25. Ha4—b6+ 25. Kc8—b8 26. Hb6—d5! 26. Fd7×f5! Az egyedüli, de kielégítő védelem, melyet a tanácskozók nyilván már a 24. lépésnél tervbe vettek. 27. Va5×d8+ 27. He7—e8 28. Vd8—e7+ 28. Kb8—a8 29. Bd1—d3 29. Ve4—e1+ 30. Bd3—d1 30. Ve1—e4 31. Bd1—d3 31. Ve4—e1+

Remis.

Világos nem nyerhet: pl. 32. Ke1—b2, Fe5—d3. 33. Ve7×c8+, Ka8—a7 34. e2×d3 c6×d5 35. Ve8—g4. d5—d4. 36. Kb2—b3. Ve1—c3+ 37. Kb3—a4, Ve3×d3 (fenyeget három lépéses matt: b5+, Va3+, Va6 matt) 38. Vg4—d7, Vd3—c2+ 39. Ka4—a3, Ve2—c1+ 40. Ka3—a4, Ve1×g1. (A vezéresere is igen erős.) 41. Vd7—c7, Vg1—d1+. 42. Ka4—a5, Vd1—d2. 43. Ve7—b6+ és remis. — Mindvégig igen érdekes, fordulatos és korrekt játszma.

MOZI.

* Megrendítő drámai vízió kerül vasárnap bemutatásra az Urániában. Az irigység — egy fejezet a hét főbűnből címet viseli ez a nagyvonalú, igaz művészettel felépített drámai filmjáték, amelynek középpontjában Farnesca Bertini, a kiváló filmprimadonna áll, aki lelkebe markoló élethűséggel és realizmussal vázolja egy szerencsétlen anyának tragikus vagyódását elveszettnek, sőt meghaltnak hitt leánya után. A nagyszerű film a vasárnapi bemutatón kívül hétfőn és kedden is látható az Urániában.

* India virága, a misztikus keleti motívumokkal telesztott dráma, amelynek frappáns hatása éppen abban nyilvánult meg, hogy a modern élet lüktető, lázas mozgásai közepette a nyugati kultúra emporiumában játszódik le India jellegzetes fiának iantastikus gyűlölete-nyomán támadt dráma, amely végül is az elvakult, kegyetlen, az európai légkörbe beilleszkedni nem tudó fakir bukásával ér véget. A dráma főszerepeit a párisi színházak legjobbjai játszik.

* Zola Emil regénye, Le réve elevenedik meg az Apolló hétfői bemutatóján. A dráma — amely a filmen Az álom nevet viseli — nagyszerűen adja vissza a kiváló Zola-regény minden szépségét s a néző szíveig elhatol a talált kisleánynak szomorú harca a boldogságért. A kiváló film dráma — amelynek vezetés szerepeit a francia moziművészet kitűnő színészei játszik — hétfőtől kezdődőleg négy napon át marad az Apolló műsorán.

Közgazdaság.

A magyar korona.

Kifejtettük mai számunkban, hogy egy leért legalább 30—31 belöldi koronát kellene kapni. Aradon, ahol az effektív koronáért, ami drágább a devizánál, még ennél is nagyobb árat adnak. Máj 28 belöldi koronára emelkedett az egy leért adott budapesti kifizetés és reméljük, hogy rövidesen elér a 30 koronát. Meglepető azonban, hogy míg a budapesti Devizaközpont 22, esetleg a Középarányos 23 koronát is megadja a leért, Aradon mégis alig 20—21 külföldi korona kifizetést adnak. Ezt a különbséget a változott viszonyok okozzák és valószínűleg néhány napon belül helyre áll ismét az egyensúly.

Aradi valutaárak. Április 14.) Francia frank 14.10, svájci frank 39.50, dollár 212, dinár 2,—, szokol 6.10, márka 0.0120, líra 10.60, angol font 995, magyar korona 0.04, osztrák korona 0.0030. — Kifizetések: Budapest külföldi 21, belöldi 28, Bécs 330, Berlin 0.0103, Prága 6.40, Zürich 39, Newyork 213, Belgrád 210, Páris 14.05, Milano 10.60, London 990.

Bucurestii tüzsdézárlat. (Április 14.) Páris 13.98, Berlin 0.0105, London 986, Newyork 211.50, Milano 10.45, Zürich 39, Bécs 0.0031, Prága 6.45, Budapest 525. — Valuták: Napoleon 795—800, márka 0.0102—105, léva 145—150, török líra 125—130, angol font 980—990, francia frank 14—14.05, svájci frank 39—40, líra 9.85—9.90, drachma 2.50—2.60, dinár 2.05—2.10, dollár 208—209, lengyel márka 0.0051—53, osztrák korona 0.0031—32, magyar korona 0.0450—475, szokol 6.05—6.15.

Zürichi nyitás. (Április 14.) Berlin 0.02650, Newyork 549.50, London 2558, Páris 36.75, Milano 27.37, Prága 16.38, Budapest 0.12, Belgrád 5.60, Varsó 0.0125, Bécs 0.0077, bélyegzett 0.0077.

Zürichi zárlat. (Április 14.) Berlin 0.026, Amsterdam 215, Newyork 549.25, London 2557, Páris 36.72, Milano 27.32, Prága 16.38, Budapest 0.12, Belgrád 5.60, Varsó 0.0125, Bécs 0.0077, bélyegzett 0.0077.50.

Budapesti devizaközpont jegyzései. (Április 14.) Napoleon 16.500, Amsterdam 1753—1813, London 20850—21450, font 20875—21475, Milano 223—233, líra 228 238, Páris 300—310, francia frank 305—315, Prága 13350—13950, Varsó 1050—1170, Newyork 4480 4630, dollár 4500—4650, leu 22—24, szokol 134—140, dinár 46—48, lengyel márka 0.1140—1260, hollandi forint 1753—1813, Bécs 0.0630—6.60, osztrák korona 0.0635—6.65, Zürich 515—545.

= Aradi ingatlanok forgalma. Osztói Vazulné eladta a Str. Orovil 10. sz. házat 20000 leért Turák Illésnek. — Sági Imréné eladta a Str. Orovil 7. sz. házat 15000 leért Orga Vazul és nejének. — Osztói Vazul és neje eladták a Str. Biserici 10c. sz. házat 25000 leért Osztói Vazulnének. — Nadlacan Izidor és Anna eladták a Str. Constantin Bran coveanu 90. sz. házat 35000 leért Mocz Ambrosie és nejének. — Abaffy Gyuláné eladta a Str. Dr. R. Veliciu 13. sz. házat 260000 leért Schmitzer Alfréd és nejének. — Kibili József eladta a Str. Puscasilor 1. sz. házat 20000 le, készpénz és életfogytiglani jogának fentartásával Helmecci Gábor és nejének.

„India virága“ ma vasárnap utóljára az Apolloban.

ÁLOM. ZOLA EMIL halhatatlan műve Apolloban. filmen. :: Bemutatója hétfőn az

IRIGYSÉG. Egy fejezet a „Hét főbűn“ sorozatból. — „Francesca Bertini“ a főszerepben. — Vasárnap és hétfőn az Urániában.

Az orvos lakása.

(Érdekes lakáspér a törvényszéken.)

Az aradi törvényszék lakás felelősségi tanácsa Ursu János dr. táblabíró elnökletével igen érdekes és bonyolult lakásügyekben hozott pénteki tárgyalásán ítéletet. Panaitescu János vámfelügyelő a Vulcan (Kazinczy-utca) 6. számú házban megüresedett háromszobás lakásra nyújtott be kérvényt.

A lakás elnyerésére kérvényt nyújtott be még dr. Catinéanu kórházi orvos is. A lakáshivatal Panaitescunak ítélte a lakást, amit dr. Catinéanu megjelölt. Így került az ügy a törvényszék elé, amely megváltoztatva az elsőfokú ítéletet,

dr. Catinéanu orvosnak ítélte oda a lakást. Panaitescut, aki számlákkal igazolta, hogy 35000 leit költött a lakás átalakítására, a törvényszék polgári perre utasította.

A Russu Sirianu (Aulich L.-u.) 2. sz. alatt megürült kétszobás lakást Agoston Zsigmond helyettes anyakönyvvezető és Gábris Géza vasúti tisztviselő pályázták meg. Gábrist április 1-én helyezték át Aradra, már másfél hónap óta csekély fizetéséből szállodában kénytelen lakni, butora pedig vagonokban van, melyet éjjel-nappal feleségével fel váltva kell őrizniök. A törvényszék Gábris Gézának utalta ki a lakást.

Székrekedés. Bamberger orvos-tanár, a szívbetegek tankönyvének megalkotója, megállapította, hogy a FERENC JÓZSEF keserűviz nagyon megbízható hashajtó.

A szerkesztésért:
KAROLY JÓZSEF
felel.

Cenzorát:
Baros POPP.

NYILTÉR.

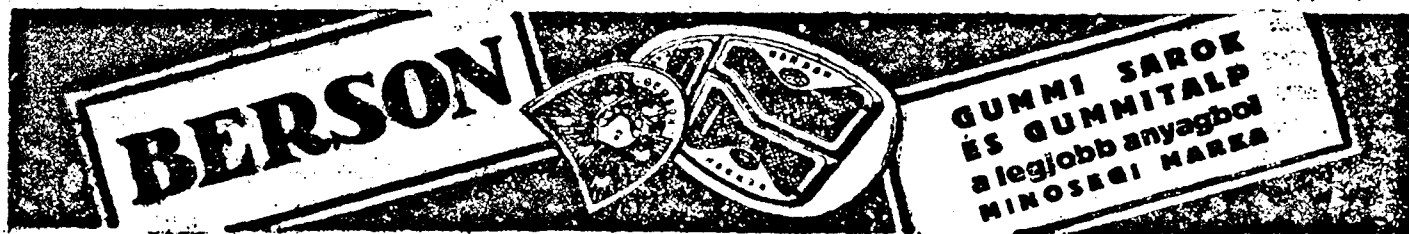
Az ezen rovart alatt közlöttekért nem vállalunk felelősséget.

ÚJ ÜZLET.

Igen tisztelt volt vevőim és a n. é. közönséget értesítem, hogy Str. Matei Corvin (Huayadi-utca) 1. sz. alatt egy modernül berendezett **fűszer és csemege-üzletet** nyitottam. Legfőbb törekvésem, hogy mindenkor a legjobb és legolcsóbb árukkal tisztelt vevőimét kielégítek. Szíves pártfogást kér kiváló tisztelt Márkus Miksa, a (Frish és Tea cég volt beltagja). 2043

13741

Radio Hirdetési Iroda 2987/a. sz.

Tavaszi-nyári árjegyzéke!

„RENAISSANCE“

divatárúház

Str. Bratlanu 2. Minorita palota. Weitzer-u. 2.

- 1 mtr. Női kabátszővet tiszta gyapju Lei 290-385.—
- 1 mtr. tavaszi divatszövet ruhára Lei 190-275.—
- 1 mtr. férfi ruhaszővet gyapju Lei 235-350.—
- 1 mtr. férfi ruhaszővet valódi angol Lei 500.—
- 1 mtr. angol Berberi Lei 595.—
- 1 mtr. Dupla széles divet eponge Lei 175.—
- 1 mtr. gyönyörű mintás grenadin Lei 98.—
- 1 mtr. nyers selyem Lei 188.—
- 1 mtr. Foulard legszebb mintákban Lei 135.—
- 1 mtr. Crep Marocain Lei 250.—
- 1 mtr. mosó delain szép mintás Lei 59.—
- Trikó selymek minden színben, crep de chenek, harisnyák, keztyűk, vásznak, szőnyegek állandó raktára. 13099

Radovánne Ullmann Mária

női divatszalonja

Str. Desseanu 9. (Révay-u. 5.)

Elvállalja a legdivatosabb angol és francia munkák készítését pontos kivitelben, jutányos árért. 13251

Aradon

a város kellő közepén a legforgalmasabb helyen kellemes nyári

helyiséggel utcai csapszékekkel és étteremmel bíró

vendéglő,

melynek kávéháznak alkalmas helyisége is van

bérbeadó.

Felvilágosítást ad

Oppenheimer Rezső
sörraktára Arad Str. Eminescu 8

Rongy gépek tisztogatására megvételre keresztek. — Cím a kiadóhivatalban.

A már előnyösen ismert

ORIENT

Divatárúház

Bulevardul Regina Maria 18.
Andrássy-tér Salacz-utca sarok.

legolcsóbb pünkösdi árjegyzéke:

- 1 mtr. 150 cm. sz. férfiszövet Lei 125.—
- 1 mtr. 150 cm sz. spricelt angol gyapju szövet Lei 250.—
- 1 mtr. női gyapju szövet Lei 75.—
- 1 mtr. 150 cm. sz. női gyapju szövet kabátra Lei 190.—
- 1 mtr. selyem szürke színekben Lei 98.—
- 1 mtr. liberti legdivatosabb törökös mintákkal Lei 84.—
- 1 mtr. selyem Crep Marocain Lei 250.—
- 1 mtr. 120 cm. marquizette grenadin Lei 68.—
- 1 mtr. mosó delain gyönyörű mintákkal Lei 36.—
- 1 mtr. 80 cm. sz. kelengye vászon Lei 29.—
- 1 mtr. 140 cm. selyem paplan glott Lei 30.—
- 1 mtr. Juta futószőnyeg Lei 98.—
- 1 mtr. selyem batiszt Lei 39.—
- 1 mtr. 140 cm. sz. damaszt abrónak Lei 110.—
- 1 damaszt garnitúra 6 szalvétával Lei 490.—
- 1 pár gyermek patent harisnya Lei 12.—
- Ramage kelmék, covercootok, baerberi, velour gabardeinok, charmezők, marocainok, párisi liberti selymek és erép de chenek, eredeti angol, skot férfi és női szövetek óriási választékban. Fátyol és muszlin harisnyák, és teljes menyasszonyi kelengyék. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek. Mintákat ingyen és bérmentve küldünk. Engros és Detail! 13099

Hegyaljai cipészek figyelmébe!

Ghioreon, a Schneoberger-féle házban levő bőrkereskedésben és cipőfelszerelésüzletben 13231 minden e szakba vágó dolgok, továbbá mindenféle tűzések pontos kiszolgálás mellett a legjutányosabb napi árért kaphatók, illetve elkészülnek. Szíves pártfogást kér:

Iosif Marschenbach.

PÁRISI

legújabb modellek
paletok
costümök
ruhák

HOLZER

divatárúházában 18693
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 9.

Prima szalmatokat

ajánl: 13099

Oppenheimer Rezső

sörraktára Arad, Str. Eminescu 8. sz.

Alkalmi eladások.

Magánház 3 szobás előszobás lakással. — Kétlakásos ház, 2 szobás lakással állomás közelében. — Emeletes bérház a város központján 4 parkettás szobával. — Balvárosi ház 4 szobás lakással, fürdőszobával. — Magánház 3 szobás lakással, nagy kerttel. — Földszintes ház 4 szobás lakással, vízvezetékkel. — Bérház nagyforgalmu üzlettel, italméréssel, 2 szobás lakással. — Kisebb házak 60 ezer Leitől 130 ezer Leig.

Házaz-iroda, Str. Romanul (Zrínyi-utca) 6. szám, Magyar-ház. 13628

A legjobban bevált s urhölgyek által köz- kedvelt s elismert „Elysée” éremet, kanocsót, pudert, kölnvizet, kézfínomítót stb. egyedül a Kigyó Drogeriában rendeléseiket minél előbb hozzánk juttatni sziveskedjék, annál is inkább, hogy az expediciót gyorsan és pontosan tudjuk eszközölni. —: **Visszontelárusítók kedvezményben részesülnek. —: Lazar Jónó: Kigyódrogeriája, Arad.** 858

Fris és kellemes ízű

Csukamájolaj

most érkezett, ára egy nagy üvegnek 35 Lei. 12061

Asztmás betegeknek rögtön könnyebbülést idéz elő az „Astmin” cigarettá 24 drb. 10 L.

Ha tyukszeme fáj és gyötri a kin, legjobb gyógyszer az Anagalin 1 üveg 10 L.

Kapható:

Hajós gyógytárban
Aradon, Bulev. Regina Maria 22.

Brilliansárut, gyöngyöt, platinát, arany, ezüst-árakat és hamis fogsorokat magas áron vesznek **Zinner** ékszerész, Arad, Str. Metiana.

Sportegyesületek és kereskedők mindennemű **sportfelszerelést** legnagyobb választékban, a legolcsóbb árak mellett csakis a **HELLAS Sportfejlesztő és Aruforgalmi R. T.** ORADEA-MARE. Str. Avram Iancu (Kossuth-u.) 14. vásárolhatja be. Nagybani árak. Telefon 960. 1442 Sürgönycím: SPORHELLAS.

"COLUMBIA"

FEHERNEMUGYAR RESZVENYTARSASAG

ORADEA-MARE

Sürgönycím: Columbia. Arad-ut 23-25. sz.

Gyártmányai: az összes férfi és női fehérneműek a legegyszerűbb commerce-árutól a legfinomabb kivitelig.

Radio 2797 5336

Alkalmi ajándékok; zsebórák, fali-, inga, irodai és ébresztő órák, ugyszintén ékszerek legjobb minőségben és a legolcsóbb árakon:

Csáky óras, ékszerész és vésnöknel

a városházával szembeni épületben! Elsőrangú saját órásműhely, vésnök-műterem. 13615

Aranyat, ezüstöt legmagasabb áron vesz!

Pászka I. rendű a neolog izr. hitközségnél

kilogramonként 12.—Lei-ért, legalább 25 kg. vételénél kilogramonként 10.—Lei-ért kapható. 13098

Saját készítésű férfi, női és gyermek-cipők, szandálok, fehér cipők legolcsóbb árban szerezhetők be

CZERNOCZKI

cipőgyártó, strada Marasesti 7. (Kossuth-u. 3.) 1701

Szerszámok „Prompt”

Építkezési vasalások Technikai áruk Emelőgépek

12182

Allandó nagy raktár mindennemű csavar és szegecsáruban.

Obernik és Drucker

Timisoara (Temesvár), Iózsefváros, Str. I. C. Bratianu (Uri-utca 12. sz.)

Legmodernebb és legelőgánabb fagonok:

Schäffer & Cristea

url szabó cégnél 1597

Arad, Bulev. Regina Maria 25. készülnek. Szolid és pontos kiszolgálás!

"IDEI"

szállítási vállalat Aradon.

saját teherautóján

ORADEA-MARE—ARAD (Lei 1.10)

ARAD—TIMISOARA (70 bani)

között legelőnyösebben áruszállítást eszközöl.

Telefon 305. és 306. 1638

Malomhenger rovátkolást vállal, szalma és törekrázó tengelyeket, valamint öntvényeket rövid idő alatt szállít: 1929

Raktáron tart:

Új és használt 6—8—10—14—16, 20—24 HP. benzín motorokat, továbbá 6—8—10—18—24—30 HP. nyersolajmotorokat, valamint 6—8 HP. eséplő garnitúrákat.

Aradi Vasipari R. T.

Vasöntőde és Gépgyár Arad.

Szőlőpótláshoz alkalmas Dusnyókerü Szőlőoltvány és Gyökeres Riparia Portalis kapható 18829

WINKLER JOZSEF oltványtermelőnél Arad, Str. Consistoriului (Baththányi-u) 11

LALASINCI (BERZOVAI) MÉSZ

közismert minőségben azonnali szállításra is megrendelhető:

BOROS & CZUCKER fakeskedő cégnél, ARADON. 2038

Str. Coanda General (Borona utca) 21. számú ház

f. hó 19-én délután 3 órakor az Uranus irodában önkéntes árverés alá bocsátatik. Árverési feltételek Uranus irodában, főpostával szemben. 13021

KERESÜNK MEGVÉTELRE

használt jókarban levő vendéglői és kávéházi felszerelési tárgyakat a. m. asztal, szék, ezüst porcellán és konyha felszereléseket.

Ajánlatokat kérjük a Central hirdetési irodába Arad.

18332

Klohs Adolf

Arad, Str. Eminescu (Deák Ferencz-u.) 22.

A Brassói Honterus üveg és Keramiai gyár r. t. gyártmányai a. m. vendéglői edények, gyógyszer üvegek, befőttes és uborkás üveg, lámpa csővázak stb. a legelőnyösebb árak mellett raktáron kaphatók. 2055

Dumitriu Anastasiu cégnél

Aradon, Bulevardul, Regele Ferdinand 1/a)

Allandóan kapható:

„Destrée” jegyü Belga ultramarin és kékitő Belga kávépótlék Franck kávé. 13086

Bor- és szőlőgazdasági gépek, géprészek és anyagok. :-: :-:

KESKENYVÁGÁNYU VASUTAK teljes felszerelése a

győri waggongyár

gyártmányainak kizárólagos eladása. 13687

ANGOL-MAGYAR BANK RESZVENYTARSASAG keskenyvágányu vasutoartaly. KÉPVISELETEK: ARAD, GEIRINGER ES BÖHM okl. mérnökök Str. Eminescu 5. CLUJ, Erdős Mór, okleveles mérnök.

NYOMJELZÉS! TERVEZÉS! ÉPÍTÉS! ALLANDÓ ERDELYI LERAKAT!

Érkezett: Pászit fümag kertek, nemes Turkesztán és vér görögdiunye magok, korai vetni való vajborsó, carfiol, braunschweigi káposzta, lenmag, lóhere, luerna, bükköny, remek édes nemes paprika, legfinomabb ojtó viaszdobozokban legolcsóbbban 1918

Erdős Pál fűszerkereskedő cégnél Arad, Piata Avram Iancu 3. (Szabadság-tér).

JEANETTA MOHR vizsg. fogtechnikus. Arad, Luther-tér 1. Rendel. 8—12, 2—7-ig. Minden esztörtékben szegényeknek ingyen foghúzás. 1941

Meglevő

közszükségleti cikkekét készítő gyáramhoz tökeeres társ-kerestelik. Szaktudás nem szükséges. A társ a kereskedelmi részt irányíthatja. „300.000” című ajánlatokat 19229

WALLINGER hirdetője továbbit.

Radio Hirdetési Iroda 2417. szám.

Magánjáró

eredeti HOFHERR és SCHRANTZ gyártmány, alig használt, gyárilag kijavítva, jutányos áron

eladó.

„ECONOMIA”

Kereskedelmi és Ipari Részvenytársaságnál, Oradea-Mare. Táviratcím: COLONIALE. Telefon: 8—58 és 14—56.

Utleveleket 55 leiert láttamozunk. Gyűjtőhelyek: Fürst Jenő pénzváltóüzlete, Bulv. Reg. Maria (Andrássy-tér) 20. és Weiss Dávid nagykereskedése Str. Marasesti (Kossuth-utca.)

Apró hirdetések

Ingatlan.

OLCSÓ HÁZHOZ JUT. ha az „Aradi Közlöny” ezen rovatát átvissza.

MAGÁNHÁZ eladó villany, vízvezeték és fürdőszobával. Azonnal átvehető. Cím a kiadóban. 1975

STR. EPISCOPUL RADU (Magyar-utca) 10. számú ház modern lakással. Jó hírű másodosztályú vendéglővel eladó. Bővebbet háztulajdonosnál ugyanott. 2012

MODERN MAGÁNHÁZAT 4-5 szobával, lehetőleg kerttel, megvételre keresek. Ajánlatokat „Ház” jellegre a kiadóra kérek. 2024

KET BERHAZ elköltözés miatt eladó. Cím a kiadóban. 2026

ALKALMI VÉTELEK magánházakban, bérházakban, vendéglőkben, üzletekben. Megvételre keresek házakat, malmokat, szőlőket, üzleteket, vendéglőket, Lukács igényesség. Str. Popescu (Edelspacher-utca) 20. 2046

STR. POLUMBARU 3. (Knézich-utca 9.) számú ház négy szobás lakással eladó. 2051

„CENTRAL” fordítási, hirdetési és adásvételi iroda, adásvételi osztálya eladásra ajánl 2 holdas szőlőt kővel, 3 szobás házzal, szobák berendezve. — Arad közelében jömeneteli vegyeskereskedést (tömlérszáll, 3 szobás lakással, házzal együtt. — Egy 1 emeletes és egy földszintes ház. — Iparvállalathoz társulna kereskedő 130.000—150.000 oseh koronával. — Kereskedelmi vállalathoz társulna kereskedő 100.000—150.000 leiel. 19832

SAROKHAZ fűszerüzlettel, korlátolt ital-keresés és trafik elárúsítással az Állatvártóra vezető útvonalon, lakással eladó. Cím a kiadóban. 2078

BIRTOKOK ARAD határában 65—45—51 hold tanyával. Aradmegyében 210 hold szőlők 2-6 holdig olcsó áron eladók. Magán- és bérházak a bel- és külvárosban lakással együtt eladók Savoy cég fuvarkereskedelmi iskola mellett. 13788

OSINOS MAGÁNHÁZ lakással, parkirozott udvarral, villanyvilágítással olcsón eladó. Str. Gelu 8. (volt Almos-utca 7.) Az Állami fűtőház mellett. 2074

HÁZ, gazdálkodásra alkalmas, 1000 négyszögöl telek és kert, három szoba, konyha, összes melléképítmények, nagy istállókkal eladó. Stoss Miklós, Muráse (Zsigmondháza-Gleichenberg) 71. sz. 2070

ELADO kisebb-nagyobb házak lakással, fűszer, élelmiszertüzetek, házak, vendéglő és kocsimával. — Vidéken házak, szőlők, földök tanyával. — Keresünk sürgősen belvárosban modern magánházakat 3-6 szobás lakásokkal „Megbízás” vállalat Str. Moris (Széchenyi-utca) 2. 13738

VIDÉKEN egy modern ház eladó. Cím: Dufiek Károly Ineu (Borosjenő.) 2028

MAGÁNHÁZAT keresek megvételre cca 300.000 leiert. lakás átadás nem szükséges. Cím a kiadóban. 2054

CALPA ZIMANDULUI (Zimándi-ut) 7. számú ház eladó. 2052

MAGÁNHÁZ Strada Doamna Purgly Lai (Iosné-utca) 116. Str. Minervei (Ilona-utca) 34. számú házak minden áron eladók. Calea Aurel Vlaicu (Pécskai-utca) 4 szobás magánház szőlővel. — Belvárosi magánház nagy gyümölcsösrel, 3 szobás lakással 240.000 leiert eladó. Megbízott „Argus” Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 1. 13420

Üzletek.

FÉNYES ÜZLETE LESZ ha hirdetését az „Aradi Közlöny” „Üzletek” rovatába feladja.

ELADÓ egy berendezett fűszerüzlet lakáscserével. Cím a kiadóban. 2020

ELŐNYOMDA berendezéssel eladó. Cím Strada Cogalniceanu (Mikós Kelemen-utca) 8. sz. 2022

FATELEP teljesen felszerelve motor-fűrésszel. Fényes ekzisztencia, évek óta fennálló üzlet, vevőkörrel, rendkívül olcsón eladó. Megtudható „Argus”-nál Str. Eminescu (Deák F.-utca) 1. 13420

Ellátás.

INTELLIGENS leány nagyon olcsón teljes ellátást kaphat. Cím a kiadóhivatalban. 2039

Különbéle.

CIPOK OLCSON eladók, ugyanott ügyes kifizető leány felvétetik. kít ruháznak. Bul. Regina Maria (Andrássy-ut) 14. II. emelet. 13832

UJ MALOMHOZ társ kerestetik. Bővebbet Koch Jánosnál. Ottlaka. 2075

ÁSSZONYOK, leányok részére gyorsan és pontosan elsajátítható varró- és szabásati tanfolyam van Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 40a) II. emelet udvari feljárattal. 12971

HAVI 150—200 Leiert bérbévennek egy zongorát. Cimeket a kiadóra kérek. 2042

HÉTSZÁZTIZENHETES számú biciklizetvény elveszett. hecsületes megtaláló Strada Nicu Filipescu (Flórián-utca) 16. szám alatt adja át. 2066

HÁZ, vagy bármilyen ingatlan eladását, vagy vételét legelőnyösebben közvetíti Haász-iroda Strada Romanului (Zrinyi-utca) 6. (Magyar-ház.) 13522

KERÉKPÁROKAT, varrógépeket, gramofont, legjobban javít Schwarcz műszerész. Str. Brancovici (László Vilmos-utca) 3. 13641

HASZNALT OLÍOM megvételre kerestetik. Bővebbet a kiadóban.

Csoodás hatású arccsépítő és finomító a

Földes MARGITCREME

és MARGITSZAPPAN

Zsírmentes, ártalmatlan, rögtön szépít. Pár napi használat után szüntet szep-
lőket, májfoltokat, bőrkütséket, ráncokat, redőket és minden bőrbajt. Az arc pár napi használat után tiszta, hamvas, rózsás lesz. 13595

Dr. Földes és Hehs Margitereme gyára
Budapest, I. Bertalan-utca 26.
Arad—Uj-Micalaca. 13595

Str. Secerei (Sarlott Domokos-u.) 32.

számu sarok üzletház olcsón, kedvező fizetési feltételek mellett és Str. G. Popa (Ferenc Ferdinánd-u.) 26. számu házak, sürgősen eladók.

Bővebbet: Haász-iroda, Str. Romanului (Zrinyi-utca) 6. 13522

Épületi bádigos

új munkákat és javításokat legelőnyösebben készit 13582

Sztojka Kálmán

bádigos mester Str. Bratianu 21. Wellzer-u 19.

Singer varrógépek

részletfizetésre való eladása céljából

ügynökök

felvétetnek Bourse & Co. cégnél Arad, Bul. Reg. Ferdinand No. 9. 13281

Dynamókat, elektromotorokat, Basch és más rendszerű mágneseket, szakszerűen javit és újra tekeresel, mindennemű fémmunkát a legutányosabb áron vállal.

Ioan Kádár János

ARAD, Str. Simeon Balint No. 5. (Dessewffy-utca) 2079

Adolf Lusztbáder

ingatlanforgalmi iroda 246
Arad, Str. Desseanu (Révay-u.) 2.
Elfogadok megbízásokat házak, szőlők és birtokok eladására. Előjegyzésben több kisebb-nagyobb bér és magánház.

Női és férfi kalapok festését

minden színben, alakítását a legújabb divat szerint, valamint kemény kalapok szegését, panama, pradás kalapok tisztítását pontosan eszközöl. :: :: :: ::

Galló György kalapos.

Str. Bratianu 17. az udvarba.

Micalaca-noun (Ujmikalakán)

Rákóczi-utca 15. sz. magánház elfoglalható lakással eladó. 2015

Budai gyártmányu

Portland cement

nagyban és kicsinyben kapható az

Aradi Kereskedelmi és Aruforgalmi R.-T.-nál,

mely ajánlja a marosparti gyártelepén készített minden méretű

vasbetonárut,

u. m. csöveket, csőfejeket, kutgyűrűket, kádakat, etető és itatóvályukat és faltéglát bármilyen mennyiségben.

Központi irodahelyiség:

Arad, Bohus-palota, Iparbank helyiség. Telefonszám: 8-80. 13230

Keresünk

egy a fűszerszak-
mában teljes jár-
ó tassággal bíró 0

első segédet

Román nyelv tu-
dása feltétlenül 1809
0 szükséges. 0

Messer Lipót és Fia Chisineu (Kisjenő).

Eladók. Vendéglő nagy ital-
fogasztással az ál-
lomás tözsomszedságában. Vendég-
lő gyarak közelében 50000 Leiert.
Nagyforgalmu vendéglő járásbíró-
sági székhelyen. Nagyforgalmu fű-
szer- és csemege-üzlet, külön ital-
méréssel a város központján. Több
üzlet a főtér közelében. Szállók a
hegyalján 2 holdtól 20 holdig, kol-
nával és felszereléssel. Kisebb és
nagyobb malmok.

Haász irodája

Str. Romanului (Zrinyi-u.) 6. Magyar-ház.

Nem is hiszi

milyen megkönnyebbülést
nyuj sok viszontagságunk
közepette a

DIANA

sósborszesz

állandó használata. Szer-
vezetünk állandó képessé-
gét már kora ifjuságunk-
tól fogva ápolnunk kell.
Semmiféle szerrel sem
érhetjük ezt el oly bizto-
san, mint a 13678

DIANA

sósborszeszszel.

Löwy Sándor

női divat áruhaza Petroseni-
ben keres azonnali belépésre
egy idősebb segédet.

Csak elsőrendű szakmabeliek és
jó eladók ajánlközását kérem. —
Személyesen bemutatkozók uti-
költtségét megtérítem. 2081

PUBLICATIUNE DE LICITATIE.

Subscriiții pe baza deciziei
No. IV. Fsoc. 59—10. al tribuna-
lului din Arad, referitor la lichida-
rea societății fertului de vinars și
coptului de poame din Gurahont.
(Honctői központi szeszifőző és
gyümölcsértékesítő szövetkezet)
cu acéasta provocăm pe toți cei
interesați ca în termin de sase lu-
ni dela publicarea acesta să'si in-
sinec pretenziunile.

Pretenziunile făcute după espi-
rarea terminului sus amintit nu se
vor lua înconziderare. 2023

Gurahont, la 12. Aprilie 1923.

Sava Dorca,
Virgil Bulez,
lichidatori.

Telefon 151.

Telefon 151.

Mindenfajta nyomtatványokat

a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig
izlésesen, jutányosan és gyorsan készít

az „Aradi Közlöny” nyomdája
Acsev-palota Acsev-palota

Briliánsárut, gyöngyöt, platinát, arany és ezüst árukat és hamis fogsorokat magas áron vesznek: Kun ékszerész, Arad.

Apró hirdetések.

Levelezés.

NEMESLELKŰ szolid csakis fiatal igazi urinő barátságát keresi jó megjelenésű fiatal főtisztviselő. Ki a sors nyomása alatt ezen lépésre elhatározta magát, írjon e lapba jelezve „Nehéz elhatározás” feljelle alatt a kiadóhivatalba. 2014

Alkalmazás.

ÜGYES SZOBALÉANY jó bizonyítványával azonnalra felvétetik. Cim a kiadóban. 300

CSERÉPKÁLYHA, tüzhely átrakást. Javitást legjutányosabban vállalja Kovács István, Strada Barițiu 8. (Rákóczy-utca 29.) 2036

KISZOLGALO LEANY a papírszakmából felvétetik. Cim a kiadóban. 1894

PERFEKT KÖNYVELŐ, román, magyar, német gépiró magas fizetéssel felvétetik. Cim a kiadóban. 1895

KÖNYVELEST otthonra vállalok. Cim: Wallinger hirdetőjében. 13229

ÜGYES újságíró, biztosított jó keresettel felvétetik. Kelet hírlapiroda. 13098

MINDENEST keresek azonnalra. Strada Horia 4. (Széchenyi-utca 2.) II. 6. 2049

MINDENES kéttágu családhoz felvétetik Strada Colonel Pirici (Vörösmarthy-utca) 3. II. 7. 2038

FÉRFI és női fehérnemű varrását, himzését és aszurozását jutányosan vállalom. Piața Catedralei (Tököl-tér) 6. szám földszint. 2032

MANICURÓZÓ házakhoz ajánkozik. Cim Strada Brațianu (Weitzer-utca) 10-12. 2034

TISZTESÉGES, jól főző mindenest szakácsnő keresetik azonnali belépésre. Cim a kiadóban. 2030

JOBBSALÁDBÓL keresek egy 30 év körüli anyahelyettesít vidékre, aki nem annyira a fizetésre, mint jobb bánásmódra reflektál Cim a kiadóban. 2029

ÜGYES francia munkásnők, kik önállóan dolgoznak, felvétetik Wolmuth-szalonn, Str. George Barițiu (Rákóczy-utca) 8. 2047

PERFEKT fehérnemű varrónő házakhoz ajánkozik. Cim a kiadóban. 2063

MINDENES SZAKÁCSNŐ felvétetik Str. Consistorului (Batthyány-u.) 31. I. 2064

RAKTÁRNOKI, felügyelői, vagy ehhez hasonló alkalmazást keresek egy irodal teendőkhöz jártas kereskedő segéd. Vidékre is elmegyek. Cim a kiadóban. 2062

KÖNYVELŐNŐ, hosszabb irodal gyakorlat, jó gép- és gyorsíró, állást keres. Ajánlatokat Wallinger hirdetője továbbít. 13230

PERFEKT román-magyar gépirónő állást keres. Cim Wallinger hirdetőjében. 13230

PERFEKT fehér- és ruhavarrónő feltétlen uri házhoz ajánkozik. Vidékre is megy. Cim Wallinger hirdetőjében. 13231

NŐI KALAP átalakítását, formázását, festését, legolcsóbban elvállalom. Strada Bucur (Eötvös-utca) 7. 13231

EGY mindenest főzőnő Str. Chendi (Kölcsy-utca) 1a) felvétetik. 13099

KIS LEANY reggeli órákra keresetik. Fizetés, koszt és ruhasegélyt kap. — Schwarz Hermanné, Piața Avram Iancu színház-épület I. emelet. 2068

MOSNI, VASALNI házakhoz ajánkozik, Paragoné, Strada Ioan Calvin János-utca 32. 2059

INTELLIGENS leány, ki főz, háztartásban jártas, kéttágu keresztény családhoz ajánkozik. Vidékre is megy. Cim a kiadóban. 2056

JÓL FŐZŐ szakácsnő május 1-re keresetik. Kornis, Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 36. 2065

ELHÁJASODÁS ELLEN masszírozni ajánkozik szakképzett intelligens masszírozónő. Cimet „Masszírozónőnek” a kiadóba kér. 2067

CIPÉSZMUNKÁS vásári munkára felvétetik Strada Minervei (Ilona-utca) 2. 13230

FIATAL FŐZŐNŐ lehetőleg azonnalra felvétetik Bulev. Gen. Dragalina 16. (Apponyi-ut 8.) II. em. 11. 2069

BOLTISZOLGÁ, ki biciklizni tud, magas fizetéssel felvétetik. Cim a Central hűtőben Apollóval szemben. 13832

JÓ ERKÖLCSŰ leány szobaléanynak felvétetik. Piața Avram Iancu (Szabadság-tér) 3. I. em. 2072

MINDENES SZAKÁCSNŐ felvétetik. Cim Kertész és Havas, Bulev. Regele Ferdinand (Boros Béni-tér) 6. 2008

MINDENES FŐZŐNŐ uri családhoz, hol családtagnak tekintenek, azonnalra is felvétetik. Cim kiadóban. 2083

JOBBSALÁDBÓL felvétetik. Salgó, Strada Crisan (Karolina-utca) 5. 2089

MAJUS 15 re Bucurestibe szakácsnőnek ajánkozik. — Megkereséseket „Megbízható” jellegre a kiadóba kérem. 2087

FÉHÉRNEMŰ VARRÁSOK ügyes leányok felvétetik. Vidorú, Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 8. 13832

INTELLIGENS, perfect varrónő házikiosasszonyként ajánkozik. Calea Șaguna (Variassy Lajos-utca) 156 sz. Gondnok-nénál. 13231

EGY varrónő nagyobb varrodában állást keres. Cim a kiadóban. 2084

SUNT POSTURI vacante pentru un impiegat si un dactilograf. Regiunea I. Viticole Arad-Ceala. 2055

SZOBALÉANY keresetik. Str. Greceanu (Perényi-utca) 5. földszint jobbra délután 2-3-ig. 2090

Vétel és eladás.

ÁGY ELÉ perzsa szőnyeg, futó szőnyeg gyermekkosci, kina-ezüst gyertyatartó, ágynemű, asztalnemű, különböző dísz tárgyak, képek, nyári horgolt paplanok, egy pár gyermekiülbevaló igaz gyöngygyel és briliánsal stb. eladó. Str. Consistorului 12. (vált Batthyány-utca 23.) I. em. jobb. 1000

VALÓDI cérna flor női harisnyák (fekete, barna és színes) 65-75 Leig kapható Strasser divatruházában, szemben a Lutheránus-templommal. 1796

HALÓSZOBA-BERENDEZÉS elutazás miatt sürgősen eladó. Str. Marasesti (Kossuth-utca 21) 47. 2019

BÖSENDORFER zongora helyszűke miatt eladó. Cim Wallinger hirdetőjében. 13230

VASTAGSÁGGYALU, hosszluksurógép, gabonahámzó és malomszítár eladók Braun malomban, Micalacan. 18098

PALLAS-LEXIKON diszkótésben, jókarban, 3000 leiert eladó. Cim a kiadóhivatalban. 2058

KOMPLETT, szép ebédlő olcsón eladó. Cim a kiadóban. 2035

ELADÓ egy alig használt National Register Cassa órással, jegyez 999.99. Közelebbi cím kiadóhivatalban megtudható. 2016

PERZSA vagy smyrna ebédlői szőnyeg jókarban levőt keresek. Neuman-palota, II. em., ajtó 17. 2018

MODERN, új, gyönyörű szép hálószobaberendezés keményfából és egyéb butor eladó. Aradul-Nou (Ujarad) Rákóczy-ut 161. 2048

VESZEK könyvtárakat, hangjegyeket, bélyeggyűjteményeket, festményeket és hegedűket a legmagasabb áron. Kerpel Izsó könyvkereskedése. 100.000 kötetes kölcsönkönyvtár. Telefon 385. 13629

MŰTÁRGYAKAT, porcellánokat, japán és kínai dolgokat, antik butorokat, ezüst tárgyakat, perzsa és szmirnaszőnyegeket, egész gyűjteményeket a legmagasabb árban vásárol a Salon Artistique Bulev. Regina Maria 20. (Fischer Eliz-palota.) 11895

URISZOBA vadonatúj, elegáns, angol klub bõrgarnitúrával eladó. „Salon Artistique” (Fischer Eliz-palota.) 13576

KITUNÓ ÜZLETI KÖNYVEK. IRODAI CIKKEK és olcsó hangjegyek. 100.000 kötetes kölcsönkönyvtár Kerpelnél. Telefon 385. 13625

A NAOY KERESLETRE VALÓ TEKINTETTEL sürgősen keresünk antik butorokat, perzsa szőnyegeket, festményeket, műtárgyakat, régi üveg és porcellán tárgyakat, japán vázákat és ezüst ötvös munkákat. Vidéki meghívásra kituzunk. Szépművészeti Szalon, Ortutay-palota. 13573

OPYINGOFFICE leiró, sokszorosító iroda. Kérlővelek speciális gépeken készülnek. Szegefi írógépvállalata Strada Luther 1. Telefon III. 13781

CSOMAGOLÓ PAPIROK TEKERCSEBEN és ívekben legolcsóbban kaphatók Knieszer papirkereskedőnél. Str. Vladimirescu (Dobó-utca) 1. 13565

BUTOR RAKTÁROMBAN, ebédlők, háló szobák, valamint kárpitos áruk olcsó áron kaphatók. Wiegenfeld, Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 40a) 13585

NYERSBORKÖVET vesznek minden mennyiségben Irom Arnold Arad Str. Orkore Alexandrescu (Bercsenyi-utca) 39 sz. 10655

FATYOL harisnyák minden divatszínben legolcsóbban Dama harisnya áruházban Strada Alexandri (Salacz-utca) 1. 13084

BURGONYA legelső rendű jutányosan kapható. Piața Avram Iancu (Szabadság-tér) 9., pincében, Groz Jenőnél. 1689

HAJAT vesznek. Fischer, modern hajmunka vállalata Str. Mărăsesti (Kossuth utca) 58. 1702

JUMPER horgoló és kötőselymek, bluzpamutok megérkeztek. Modern előnyomda. Erneszt kézmunka üzlet, színház mögött. 1795

SZÖVETEK, mosók, vásznak, női kalapok olcsón, Posch divatüzletben Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) kaphatók. 1900

COMISSIOBAN Fischer Eliz-palota az udvarban balra, sötét szmirnaszőnyeg 3x4 mért és egyéb szőnyegek olcsón. Hálószoba 7600, modern uriszoba, 6 ebédlőszék, függönyök, ágyneműk kaphatók. 1972

HALÓSZOBA oszterzesnyefából, ebédlő kitért állapotban eladó. Cim a kiadóban. 1976

TAKARMÁNYRÉPA waggonba rakva Konop állomásról jutányosan kapható. Mosia dr. Str. C. Pop Conop. 13098

MUNKAS ingek 125 Lei. Színes férfi zsefir ingek 2 gallérral 175 Lei. Férfi zokni minden színben 15 Lei. Női harisnya 17 Lei. Flor harisnya 45 Leitől Szűcsnél, a Motor-állomással szemben. 2088

PÉNZSZEKRENY, beltelkes ház főúton, üzletnek alkalmas, eladó. — Bővebbet Tauc és Vidéki Önszegélyző Egylet, Tauton. 2044

BŐRFEDELES hintó és lószerszámok eladók. Calea Șaguna 60. 2041

NYOLC-KILENCEZER DARAB használt téglá eladó. Strada Trandafirilor (Bobond-utca) 4. 2040

FÉRFI RUHÁK, fehérnemű, cipők, eladók. Ugyanott leánykacipők kaphatók. Cim a kiadóban. 2031

FAGYLALT APPARATUS 4-5 literes szelencével eladó. Megtekinthető Arad, Strada Doamna Purgly Lajosné-u. 180. 2037

EGY jó állapotban levő női perzsa kabát jutányos árban eladó. Megtekinthető Joanovics szűcsnél, Neuman-ház. 2045

ELADÓ egy 8 HP. magánjáró Hoffher és Schrantz gyártmányu cséplő garnitúra Ioan Kleits Strada Rahovei (Mihály-utca) 73. 2050

KÉT DARAB, kiállításra I-ső díjat nyert Emdeni liba eladó. Megtekinthető Calea 6. Vanatori (Kürtösi-ut) 114. Winkler Károlynál. 2053

CSÉPLŐGARNITURA 6 HP. teljesen jó állapotban eladó. Dehelán Iván Odvos. 2057

ANTIK SZEKRÉNY, többféle butordarab stb. eladó. Strada Barițiu 11. (Rákóczy-utca 6.) 2060

KÉRJÜNK minden fűszerüzletben Kardos-féle Kristály-vizet! Legtisztább asztali üdítő víz. Egy patentzáros palack üvegcserevel csak 2 lei. Üvegbetét 8 lei. 2061

FÜRDŐKÁD és házfedre bádög (használt) nagyobb tételben eladó. Str. Cosbuc (Wesselényi-utca) 1. 13231

HAZTARTASI jószekrény, Madonna-kép, másminő képek, létrák, házi szerszámok eladók. Cim a kiadóhivatalban. 2073

ELADÓ 50 waggon tüzifa, 68 kötet irodalmi mű, porcellán étkező szerviz, 12 személyes fehér abrosz szalvétával, zongorák, hegedűk, ebédlők, szalongszék, ebédlőasztalok, tükrök, iroda-szekrények, diványok, petroleum luszterek, kézimunkák, ásványgyűjtemény „Megbízható” vállalat Strada Horia (Széchenyi-utca) 2. 13738

CIMBALOM, kiforastalan állapotban, összeszes hurokkal 1400 leiert eladó. Cim Arader Zeitung kiadóhivatalában Strada Soarelni (Zoltán-utca) 7. 2071

KOMPLETT háló, ebédlő és konyha berendezés és felszerelés jutányosan eladó. Kajári, Ineu (Borosjenő.) 2076

ELADÓ 10 HP. lokomobil kazán Petra Rares 46. (Baross Gábor-utca 16.) 2082

VASTAG ÉPÜLET GERENDÁK 6 méter hosszúak, valamint három ezer téglá olcsón eladó Strada Mărăsesti (Kossuth-utca) 48. 2088

ÉPÜLETANYAG, használt ajtókat, ablakokat, ablakszárnyak eladók. Bulev. Regele Ferdinand (Boros Béni-tér) 28. 2080

RONGYOT megvételre keresünk. Cim a kiadóban. 1000

Apróhirdetéseket lásd a 11-ik oldalon

Utlevelékre vizumot 55 Leiert legpontosabban leggyorsabban a KELET-hírlapiroda szerez, Str. Alexandri Salacz-u. 1